

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 1080 Lej
Fél évre ... 540 Lej
Negyed évre ... 270 Lej
Havonta ... 90 Lej

Hirdetések díjazás szerinti

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

A rend császárvágása

Hogy a karácsony előtti diákzavargások ügye még ma sem kerülhet le a napirendről, annak több, komoly oka van. Maga a merénylet, amelyet békés polgárok testi épsége és vagyona ellen intéztek, oly brutális volt, hogy természetesen mély sebeket ejtett, amelyek nehezen gyógyulnak. De különösen nagy felháborodást keltett világszerte a zsidó templomok megrongálása és a kegyeszek meggyalázása, ami egyenesen történelmi jelentőséget ad a kegyeletértő támadásnak. Románia egész közéletét megrázkódtatta ez a súlyos eset, amelynek következményei kiszámíthatatlan károkat okoztak az országnak. Nemcsak a kisebbségi polgárságnak, hanem elsősorban magának az államnak érdeke tehát, hogy az ilyen, vagy ehhez hasonló excessusok többé ne fordulhassanak.

Hiszen nem első eset, hogy Romániában az úgynevezett „felelőtlen elemek“, gyanús célú politikusok felbujtására antiszemita kilengéseket produkáltak. Az utóbbi évek történetében gyakran találkoztunk kisebbfajta tüntetésekkel, inzultusokkal, amelyek méltatlannak érték az ország lakosságának egyik kétségtelenül produktív rétegét: a zsidóságot. Minden esetben valami szépségflastromot kapott a megsértett jogrend és a „kilengés“ után hamarosan helyreállt a normális egyensúlyi állapot. A felület látszólag elsimult, de az ország testének organizmusában továbbra is hatottak a kártékony mérgek, amelyek aztán most ebben a csunya és lázas kelvényben fakadtak ki. A kormány kétségkívül gondatlanul járt el, amikor nem méltatta a kellő figyelemre azokat a jeleket melyek kétségtelenül tették a diagnózist: az ország szervezetét lapangó és veszedelmes baktériumok kezdték ki. Csak radikális eszközökkel lehet gyógyítani a beteg testet, szépségflastromok és utólagos részvét-borogatások nem segítenek már.

Anghelescu doktor ur, aki orvosi képességeiről már tanúságot tett, ez esetben is kitűnő diagnosztának bizonyult. A karácsonyi ünnepek alatt konziliumra hívta össze professzor-társait és megállapították, hogy a diákzavargások főszéke az egyetem falai között van és ezek elfojtását, valamint a tanítás rendjének biztosítását csak szigorított fegyelmi szabályzattal lehet keresztülvinni. És Anghelescu közoktatásügyi miniszter úgy intézkedett, ahogyan Anghelescu doktor ur receptje előírta. Karácsony után az összes egyetemeken életbe fog lépni az új fegyelmi szabályzat, amely szankciókkal sújtja a rendbontó és zavargó diákokat. Ez az orvosi beavatkozás valóban radikálisabbnak látszik az eddigi kezelési módokat tekintve. De nyitva marad a kérdés: vajon csakugyan a baj gyökeréig nyúlt-e Anghelescu doktor ur csipcsze? Vajon nem csak a farkósbót büntetik-e ez esetben és nem azt a kezét, amely azt ütésre lendíti? A felbujtókat és uszítókat kell előbb megrendszabályozni, hogy visszatérjen az egyetemnek rendje és nyugalma, az ország polgárainak biztonságérzete. Ha már operatív lépésre határozta el magát a professzori konzilium, akkor az összes kórokozókat távolítsa el a beteg testből Anghelescu doktor ur, hogy még csak magja se maradjon a súlyos betegségeknek.

Még ez évben

még lesz a döntés Aradváros tanácsa ügyében.

Aradmegye liberális képviselői küldöttségben jelentek meg Bratianu miniszterelnök előtt.

(Arad, december 27.) Az aradi városi tanács sokat emlegetett felosztatásának ügye már körülbelül egy esztendeje húzódik és hét vizsgálat után még mindig az a helyzet, hogy sem Aradváros vezetősége, sem a közönség nem tudja, mi fog történni az aradi tanács körül. Ezért érdekes az a Bucurestiből érkezett hír, amely szerint Aradváros és Aradmegye liberális képviselői és szenátorai szombaton megjelentek Bratianu Vintia miniszterelnöknel, akit arra kértek, hasson oda, hogy az aradi városi tanács ügyében most már végleges döntés történjen. A liberálispartí tör-

vényhozók leszögezték, hogy fontos helyi és politikai érdekek fűződnek ahhoz, hogy az aradi városi tanácsot immáron fel is oszlassák. Bratianu miniszterelnök azonnal magához kérte Duca belügyminisztert és Vaitoiannu tábornokot, akikkel együtt arra a döntésre jutott, hogy január elsején dönteni kell abban a kérdésben, hogy mi történjék az aradi városi tanáccsal. Ilyen értelmű átiratot is küldöttek aztán a Legfelsőbb Közigazgatási Tanácsnak, amely most már néhány napon belül előreláthatóan véglegesen dönt a tanács sorsa felett.

A liberális párt egyedül akar kormányozni.

Duca belügyminiszter érdekes nyilatkozata a Neue Freie Presse-ben. — A nemzeti-parasztpárt visszautasító válasza után a kormány nem gondol semmiféle párttal való együttműködésre. — A belügyminiszter szerint a kormány sürgős feladatának tartja a valuta stabilizálását és a külföldi kölcsön megszerzését.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) A Neue Freie Presse bucuresti-i levelezője beszélgetést folytatott Duca belügyminiszterrel, amelyet a bécsi világpolgár karácsonyi számában teljes terjedelmében közöl. A belügyminiszter nyilatkozata a külföldnek a legidősebb román belpolitikai kérdésekről való felvilágosítását célozza.

— Ön tudja — kezdte a beszélgetést Duca — hogyan képviselőházban és a szenátusban levő tulnyomó többségünkkel a legszorosabb értelemben vett parlamenti fogalmak szerint nincs szükségünk semmiféle közreműködésre vagy kormánykoalícóra. Azok a feltételek, amelyek a román nemzeti-parasztpártnak tettünk, mindenkor és Bratianu Ionel halála után különösen erősen kifejezésre jutott abbéli kívánságunkból fakadnak, hogy az ország összes erőt nemzeti egységben összefogva lássuk, mert az a véleményünk, hogy a belpolitikai életünkben tapasztalható összes tisztázatlan kérdések megoldására ez a legalkalmasabb mód. A cél elérésére elmentünk a lehetőség határáig a tudatában vagyunk annak, hogy minden lehető megtettünk.

Arra a kérdésre, vajon a román nemzetipárti ellenzéknek tett ajánlat ellenszolgáltatáson vagy kötelezettségen alapult-e. Duca így válaszolt:

— Semmilyen máson nem alapult, minthogy a román nemzetipárt tisztelje az alkotmányt.

— És természetesen a fennálló trónörökös törvényt!

— Bizonyára. A román nemzetipártnak kötelezőleg és véglegesen le kellett volna magát kötnie, hogy a fennálló dinasztikus rendet semmilyen módon nem érinti.

Az újságíró megkérdezte a belügyminisztert, hogy melyek a liberálispartí jövődó tervei — a román nemzeti-parasztpárt visszautasításának szemmel tartásával.

— Amint már mondtam, — felelte Duca — megtettünk mindent, ami csak tőlünk tellett. Ha a nacionalisták nem akarnak velünk

együtt kormányozni, majd tovább kormányozunk nélkülük.

— A liberálispartí részéről nem várható tovább ajánlatok?

— Nem!

— Nem óhajtának-e a liberálisok más párttal együtt haladni? Sokat beszélnek arról, hogy a párt Averescuékát akarja a közreműködésbe bevonni, sőt arról is van szó, hogy a hatalmat átadja a tábornoknak.

— Semmiesetre. Nem óhajtunk Averescu tábornok közreműködését. Tovább és egyedül fogunk kormányozni.

Duca belügyminiszter kijelentette ezután, hogy a kormány minden igyekezete jelenleg a gazdasági kérdések felé fordul. Természetesen ennél a pontnál a külföldi kölcsön döntő szerepet játszik. Majd ezután Duca belügyminiszter nyomatékosan és formálisan igazolta a Bratianu-kormányának külföldi kölcsön megszerzésére irányuló szándékát. Ugyanúgy igazolta a gazdasági törvények küszöbön álló reformját.

— Gazdasági törvényhozásunknak úgy kell alakulnia, hogy se a nemzeti ipart ne fenyegetse veszély, sem pedig a külföldi tőke és vállalkozási kedv visszariadjon tőlünk. Szükségünk van külföldi tőkére és mindent megteszünk — ami a nemzeti érdekekkel összeegyeztethető — hogy egyengessük országunkba való utját.

Duca végül utalt a kormány ama határozott szándékára, hogy a valutát stabilizálja.

— Georgescu prefektus körutat tesz Aradmegyében. Az Aradi Közlöny hozta egyedül karácsonyi számában azt a hírt, hogy Georgescu János megyei prefektus januárban bejárja a megyét és a helyszínen győződik meg minden községnek és járásnak esetleges sérelmeiről és kívánságairól. A megyei prefektura már ma megtette az előkészületeket a prefektus körutjára és körirathat értesítette a főbírákat, készüljenek el a járási konferenciákra, amelyek január elején megkezdődnek.

Elosztották Ferdinánd király hagyatékát.

Minden örökösre hetvenhatmillió lej jutott. — Mihály király örökölte az ingatlanokat.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A iasi-i törvényszék, mint örökösödési bíróság, végrehajtotta Ferdinánd király hagyatékának felosztását 1927. december 2-ki hatállyal. A vonatkozó ügyiratot Bolomey ügyvéd nyújtotta be, mint a régens tanács megbízottja és egyúttal két meghatalmazást is csatolt, az egyiket Mariora jugoszláv királynétól, a másikat Careiman Károlytól. Mihály király helyett a régens tanács írta alá az okiratot. Ferdinánd király hagyatékát 387 millió 476 ezer lejre becsülték és ezt öt örökös között osztották fel úgy, hogy mindegyik kapott körülbelül 76 millió 95 ezer lejt, csak Ileana hercegnőnek jutott ötmillióval több, mert az örökösök megállapodtak abban, hogy neki ajándékozzák ezt az összeget hozományának

növelésére és a Ferdinánd király által többi gyermekei részére házasságuk alkalmával adott ajándékok rekompenzálása végett. Ettől a vagyontól függetlenül Mihály király örököli a Peleskastélyt, a sinaii birtok többi épületeit, továbbá a predeál birtokokat, a bucaresti-i ingatlanokat és pedig a Campineanu-uccán, a királyi palota körül, valamint a Filipesou-parkban levő házakat. Mária özvegy királynénak haszonélvezeti joga van a Peles- és Pelisor-kastélyok összes képeire és műkincseire, továbbá a sinaii és predeál birtokok jövedelmére. Nincs felvéve az elhunyt király vagyona közé a mamajai palota, amelyet Elena anyakirálynénak ajándékoztak és amely felerészben Mária királyné, felerészben pedig Careiman Károly tulajdona volt.

Leszállítják a kamatlábat Aradon.

Az aradi pénzügyintézetek január elsejével mérséklék a betéti és kihelyezési kamatot.

(Arad, december 27.) Az aradi pénzügyintézetek már régebbi idő óta foglalkoznak azzal a gondolattal, hogy a betéti és ezzel kapcsolatosan a kihelyezési kamatlábat leszállítsák. Amikor első ízben erről szó került, akkor az a vélemény alakult ki a bankok körében, hogy a lej bizonytalansága miatt, még nincs itt az ideje annak, hogy a kamatlábakat leszállítsák. Mostanában, úgy látszik, ez a vélemény megváltozott, amihez lényegesen hozzájárult a brasovi (brassói) bankoknak az az elhatározása, hogy január elsejétől kezdődőleg a betétek után csak 8—12 százalékot térítenek meg és ennek megfelelően leszállítják a kihelyezési kamatlábakat is.

Munkatársunk ma beszélgetést folytatott ebben az ügyben Fejér Gáborral, az Erdélyi Hitelbank vezérigazgatójával, aki a következőket mondotta:

— Az aradi pénzügyintézetek pénteken tartották legutóbb a kamatlábleszállítás ügyében megbeszélést. Az értekezleten nyilvánvalóvá vált, hogy az összes intézetek tudatában van-

nak annak, hogy a mai gazdasági és hitelviszonyok szükségessé teszik, illetve megkívánják, hogy a betéti kamatlábat és ezzel kapcsolatosan a kihelyezési kamatlábat leszállítsák. Mindamellett azonban a pénzügyintézetek a leszállítás, mérvére vonatkozóan nem tudtak egységes elhatározásra jutni. Tekintettel arra, hogy egyöntetű megállapodás ebben a kérdésben nem jött létre, a pénzügyintézetek szabad kezet nyertek arra nézve, hogy a kamatmérséklést mindegyik bank a saját hatáskörében tetszés szerint hajtsa végre.

— Tény az, hogy az aradi vezető pénzügyintézetek, így az Erdélyi Hitelbank is, elhatározták, hogy a betéti és a kihelyezési kamatlábat január elsejével mérsékelni fogják. Hogy a leszállítás milyen százaléku lesz, azt most még nem lehet előre tudni. Lehetséges, hogy Aradon a mérséklés nem lesz olyan ug-rásszerű, mint amint az Brassóban, de hogy január elsejével az aradi vezető bankok mérsékelni fogják a betéti és a kihelyezési kamatlábat, az bizonyosra vehető.

Urileányból béres-napszámos.

Magyarországi földbirtokos lánya, aki csak férfiruhában érzi jól magát.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Az élet megint egy olyan regényt produkált, amely becsületére válhatna egy világhírű regényírónak is. Ha nem fekiüdének a budapesti főkapitányságon az ügy aktái, az ember el se hinné, hogy manapság ilyesmi megtörténhet.

Vagy két hét óta érdekes lakója van a Mcsonyi-uccai toloncháznak. Felváltva férfies női ruhában jár, inkább férfinek hinné az ember külseje után, pedig nő. Koch Juliának hívják és lánya egy győri olajgyárosnak és földbirtokosnak, aki egyik leggazdagabb embere a szép dunántúli városnak. Koch Julia példás nevelésben részesült, francia, angol és német nevelőnők nevelték és 18 éves korában négy nyelvet beszélt perfektil. Akadt kérője is, de Julia kocsarot adott. Husz éves korában mindenáron világot akart látni és szülei ellenzése dacára egy szép reggel eltűnt hazulról, Pestre ment és egy grófi családnál nevelőnői állást kapott. Egyik társnője lopott és a holmi egy részét rábizta. Koch Julia nem tudta, hogy lopott holmit őriz és mikor kipattant az ügy, őt is elítélték 3 hónapi fogházra orgazdaság címén. Amikor kiszabadult, anyja hazavitte egyik tanyájukra, de Julia, mikor megtudta, hogy szülei szanatóriumba akarják adni, ismét megszökött és újból Budapestre jött. Első útja a Teleki-térre vezette, ahol teljes béresfelszerelést vásárolt magának. Foltos nadrágba öltözött, csizmát húzott lábára, haját kopaszra nyíratta — és elment munkát keresni. Egy kiskunhalasi gazdálkodó fogadta fel béresnek.

És a négy nyelvet beszélő uri kisasszonyból béres-napszámos lett. Hajnalban kelt, szántott, vetett és aratott. Gazdája nagyon megszerette, csak azt kifogásolta, hogy a fiatal „béreslegény” tulságosan sokat káromkodik, mert ebben első volt a „béreskisasszony”. Úgy káromkodott és úgy szivta a pipát, hogy a legöregebb béreseket is megszégyenítette.

Igy telt el néhány hónap. Koch Juliáról senki sem tudta, hogy nem fiúnak szülte az anyja. Egyszer azonban — egy hónappal ezelőtt — megbetegedett. Orvost hívtak hozzá, bárhogyan is tiltakozott ellene. Az orvos megvizsgálta a fiatal „béreslegényt” és ekkor minden kiderült. A csendőrség igazolásra szólította fel, majd mint kétes és gyanús existenciát Budapestre kísértette fel és átadta a toloncház vezetőségének azzal, hogy küldjék haza szüleihez. A toloncházban kifaggatták és amikor elmondta élettörténetét, kétkedéssel fogadták a regényes mesét. Érintkezésbe léptek azonnal a győri hatóságokkal, ahol megerősítést nyertek a Koch Julia által elmondottak. Ekkor elhatározták, hogy Győrbe toloncolják. Mikor a leleplezett béreskisasszony ezt megtudta, valósággal könyörögni kezdett Nagy Károly főkapitányhelyettesnek, a toloncház vezetőjének, hogy ezt ne tegyék meg vele, mert nem tud női ruhába öltözni és addig kérlelte a főkapitányhelyettest, hogy néhány hónapra internálják őt a toloncházba, amíg Nagy Károly elhatározta, hogy két hónapig a toloncházban tartja. Természetesen értesítették a leány szüleit is az eseményekről és az

anya csakhamar megjelent a toloncházban, ruhákat és harisnyákat hozott leányának, aki most felváltva viseli a női és férfiruhákat. — Édesanyja reméli, hogy Julia el fogja felejteni a multat és vissza fog térni hozzá és béresi működésére csak mint rossz álomra fog visszaemlékezni.

Miért lett öngyilkos Joffe?

A szovjetvezérek el akarták tenni láb alól. — Megtagadtak tőle minden orvosi segílyt.

Moszkvából táviratozzák: A napokban nyilvánosságra került az öngyilkos Joffe-ek Trockijhoz intézett utolsó levele, amelyben elpanaszolta, hogy részben betegsége, részben pedig azért válik meg az élettől, mert senkibe sem vették politikai jogait. A szovjetvezérek, — írja ebben a levelében Joffe — minden eszközzel el akarják tenni őt láb alól, mert nincs velük egy véleményen. Súlyos betegen fekszik, felsőbb utasításra azonban minden orvosi segílyt megtagadtak tőle. Külföldi gyógyításához pedig nincs elegendő vagyona, de nem is engednék ki az országból. Egy külföldi kiadó nagyobb összeget ajánlott fel neki memoárjaiért, de Stalinék megakadályozták ebben s ezért nincs más választása, mint meghalni, bár szent meggyőződése, hogy mostani uraival a kommunistapárt rövidesen lejárhatja magát.

Érdekes család Prágában.

Az ál-ezredes köpenicki trükkel károsított meg egy nagykereskedőt.

(Az Aradi Közlöny prágai tudósítójának távirata.) Feltűnést keltő ravasz köpenickiáda játszódott le közvetlenül a karácsonyi ünnepek előtt Prágában. A Stirbny-féle nagykereskedésbe beállított a cseh hadsereg egy ezredese, teljes diszben és a főnököt kereste, akihez egy névjegyet küldött be, amelyen a következő szöveg diszelgett: „Prykri Jaroslav ezredes, az 57. gy. e. parancsnoka, Prága.” A tulajdonos boldogan sietett a magasállású tiszt elé, aki az ezred tisztikara részére a karácsonyi ünnepi vacsorához nagyszabású megrendeléseket eszközölt. Egy teherautóra való tokajit, pezsgőt, konyakot, chiantit, likört és hasonló jókat rendelt meg és a Paoutarowa-ulicai Wenczel-kaszárnyába dirigálta.

Másnap délután a Stirbny-cég teherautója meg is állt a kaszárnya előtt, ahol az ezredes már várta, de akkor már civilben. A soffőr felismerte és oda adta neki a számlát. Az ezredes gondosan átnézte azt, majd ijedten közölte a soffőrrel, hogy a legfontosabbat, a csészesznye-pálínkát elfelejtette elhozni. Viszszaküldte a soffört és mikor az aggodalmaskodott, s nem akarta otthagyni az autót, hátha ellopnak belőle valamit, az ezredes odaszólt valamit a kaszárnya előtti posztnak, majd közölte a soffőrrel, hogy egész nyugodtan elmehet, a szuronyos örök vigyáznak majd az autóra. A soffőr erre megnyugodva ment el, de mire visszajött, a pompás italokkal megrakott teherautónak hiült helye volt. A bakák viszont nem eresztették be a soffört a kaszárnyába, így tehát visszament az üzletbe és elmesélte az esetet. A tulajdonosnak gyanús volt a dolog, telefonált a parancsnokságra és ekkor kiderült, hogy a parancsnok egy alezredes és nem is hívják Prikrylnek és küldt az is, hogy a tisztikar nem rendelt semmit karácsonyra. Az állítólagos „Prikryl ezredes” közönséges család volt csupán, akit rögtön üldözni kezdett a rendőrség. Eddig azonban még nem akadt nyomára.

— Lángban áll a kaposvári cukorgyár. Kaposvárról jelentik: A hatalmas Georgia cukorgyárak ma reggel óta lángban állanak. A tűz a szarítóhelyiségben keletkezett, majd mindinkább továbberjedt, míg a gyár, majd a szomszédos gyárépületek is lángborultak. Eddig 200 vagon cukor ment tönkre. Négy-száz ember dolgozik az oltási munkálatokon, azonban eddig sikertelenül.

Ha nem adta fel hirdetését a karácsonyi lapunkba, adja fel az ujévi ünnepi számunkba.

Barbura Sever dr. megrendítő halála.

Szívshühűdés ölte meg legszebb férfikorában az aradi törvényszék főelnökét. — Örök álomra hunyta le szemét az igaz bíró. — Szerdán temetik Barburát az aradi igazságügyi palotából.

(Arad, december 27.) Tegnap, a kora esti órákban megdöbbentő gyász hír futotta be a várost: dr. Barbura Sever, az aradi törvényszék osztatlan tiszteletben és szeretetben álló főelnöke néhány perccel négy óra után szívshühűdésben hirtelen elhunyt. A szomorú közlést eleinte mindenki kétkedéssel fogadta, annál lesújtóbb és döbbenetesebb volt, amikor később orvosi és bírói körökből is megerősítést nyert a tragikus haláleset híre. Az arcokra a mély megilletődés és részvét fájdalom ült ki s a család barátainak és tisztelőinek vallásos karavánja kereste fel még az esti órákban a mélyen lesújtott családot, ahol a tragikus halál bekövetkezéséről a következő részleteket közölték munkatársunkkal:

„Jaj, gyerekek... meghalok...”

Barbura dr. főelnök karácsony másodnapján déli két órára hivatalos volt ebédre Comsa Gy. Gergely dr. püspökhöz. A főelnök — szokásához híven — előbb felment hivatalába, ahol néhány percig kedélyesen eldiskurálgatott Hargot táblabíróval és Daescu elnöki titkárral, akiknek kíséretében aztán a templomba ment. Kifürkészhetetlen véletlen, hogy utközből Daescu a társalgás során épen a halál gondolatát hozta szóba, mire az életerős, fiatalerejű főelnök nevetve tett pontot az ember örökké firtatott, fájó témájára:

— En nem gondolok a halálra és nem félek tőle!

Az ünnepi nagymise után az ebédre ment Barbura dr., ahol vidáman elbeszélgetett a házigazdával Gergely püspökkel és a jelen volt vendégekkel, Goldis László volt miniszterrel, Georgescu János megyei prefektussal, Angel István dr. polgármesterrel, Lázár Ágoston dr. alispánnal, Filotti Zamfir rendőrprefektussal és Ispravnic Sever dr. szenátorral. Valamivel négy óra előtt ért véget az ünnepi ebéd és a meghívott vendégekkel egyetemben Barbura dr. is eltávozott és Ispravnic Sever dr. társaságában hazafelé indult, akitől jókedvűen, ismert örök mosolyával búcsuzott el lakásánál, a Bulev. Regele Ferdinand 19. számú ház kapujában, aztán becsöngetett a lakásába s mert egy félpercnyi ideig talán nem nyitottak ajtót, cigarettára gyújtott. Még az előszobában kezdte mesélni aztán, hogy milyen pompás ebéd volt a püspöknél, úgy, hogy nem tudott ellentálni a kísértésnek és úgy érzi, mintha a kellenél többet evett volna kedvenc ételéből, a pulykapecsenyéből. Beszélgetés közben levetette felsőkabátját s ekkor hirtelen jött rosszullétről tett említést, de mert tovább szivta cigarettáját, felesége és gyermekei nem is gondolhattak komolyabb fejleményekre. Csak amikor a hálószobában az ebéd további részleteit akarta elmondani, hatalmasodott el rajta valami nyomasztó, bágyadt érzés, ami erős szédüléssel járt. De még ekkor is igyekezett megnyugtatni aggódó családját s fel is akart állni, ebben a pillanatban azonban megtántorodott s ha felesége oda nem siet, elvágódik a szőnyegen. Most már világos lett, hogy nem muló rosszullétről van szó. A beteg arca eltorzult, melle hörgött és iszonyatosan kínlódott, hogy levegőt kapjon. A kétségbeesett hozzátartozók erre felhívták a szomszédból Sommer Nándor ügyvédet, aki nyomban a közelben lakó Lukács Jenő dr. orvosért küldött. Lukács dr. Werner Sándor dr. orvos kíséretében érkezett, de ekkorra már nem lehetett segíteni Barburán, aki közben hitvesének karjai között meghalt. Utolsó szavai ezek voltak: „— Jaj, gyerekek, meghalok!” Aztán lehunyt.

szemét és megszünt élni. Az orvosok szívshühűdést konstataáltak, ami annak következtében állott be, hogy a törvényszéki főelnök már régebbi idő óta súlyos szervi szívbajban szenvedett.

Barbura Sever dr. karrierje.

Barbura Sever dr. tragikus halála nemcsak Arad társadalmában, de az egész román jogász világból mély részvétet keltett. A főelnök puritán jellemével, nagy jogi tudásával, de mindenek felett érző emberi szívével nemcsak a bírói karban és a jogászok között szerzett magának tekintélyt és elismerést, de helyet kapott a jogkereső közönség szívében is. Mert nem mehetett senki olyan kéréssel, vagy panasszal Barbura Sever dr.-hoz, amit — ha tehette — ne teljesített, vagy ne orvosolt volna. Számítalan esetben történt meg, hogy egyszerű, falusi parasztok keresték fel ügyes-bajos dolgaikkal s ekkor a törvényszék főelnöke nem átalotta, hogy maga menjen le az egyik, vagy másik szekcióba, ahol maga kereste ki a kérdéses iratokat és adott aztán jóindulattal tanácsokat. Több volt, mint amennyit a „jó bíró” jelző csak sejtethet. Rendszerető és mindig pontos volt, bírói meködésére elhivatottságot érzett s az elért érdemek voltak aztán a lépésfokjai Barbura dr. gyors előlépéseinek.

Barbura Sever dr. 1878. május 10-én született Pécskán és középiskoláit Aradon, részben Nagyszébenben végezte, ahol 1899-ben tett gimnáziumi érettségét, majd 1900-ban beiratkozott a budapesti egyetem jogi fakultására. Nemcsak atyja kérésére, — aki Pécskán volt községi főjegyző — de a maga meggyőződéséből is választotta a jogi pályát. Már a középiskolában, különösen azonban az egyetemen bontakozott ki ritka éleslátása és egyetemi tanárai már az első félévben szeretettel foglalkoztak az igyekvő fiatal jogással, aki nemcsak akkor ment be valamelyik előadásra, ha az indexet kellett aláírnia. Barbura 1903. október 31-én doktorált a kolozsvári egyetemen és ugyanott 1905-ben nyerte el ügyvédi diplomáját is. Tele ambícióval 1906. januárjában nyitotta meg ügyvédi irodáját szülőhelyén. Pécskán, ahonnan azonban egy év múltán, 1907. tavaszán már Borosjenőre költözött. Meglepő jogi tudása következtében irodája már az első évben örvedesesen fellendült és épen azért nagy meglepetést keltett, amikor 1911-ben ügyvédi irodáját váratlanul megszüntette és a borosjenői járásbíróshoz nevezte ki magát albirónak. És amilyen jó ügyvéd volt, olyan komoly, igazságos és példás bíró lett Barbura Sever dr. akinek munkássága csakhamar felsőbb helyen is elismerésre talált. 1913. őszén a nagyváradi törvényszékhez helyezték át s egyben törvényszéki bírónak léptették elő. 1914-ben bevonult és a háború folyamán mint hadbírószázados működött. A háború végeztével Nagyváradra került vissza, ahonnan aztán 1919. január 15-én Aradra helyezték át s Szakolczav Lajos törvényszéki elnök az egyik törvényszéki tanács élére állította. Az impérium átvétele után az agrárbizottság delegált bírói tanácstagja és a megyei agrárbizottság elnöke lett. Páratlan energiával szinte egymagában végezte a földosztás nehéz, nagyon sok türelmet és igazságérzetet igénylő munkáját. Éjszakákon át dolgozott, nappal egyik kocsiról a másikra ült s amerre járt — megbékélt, kielégült emberek fogadták. A törvények alapján mindenkinek osztott: just, igazságot, vagyont — csak neki nem volt semmije, mindig szegény maradt. Egyéni érdekeket a maga szempontjából nem ismert. Mindig csak a közért, az igazságért munkálkodott s ezt honorálta az 1924-ben legfelsőbb helyről jött elismerés is, amikor Ferdinand király a „Coroana Romaniei” tiszti keresztiét adományozta példás munkássága jutalmául. És amikor Simionescu távozásával megüresedett az aradi törvényszék főelnöki széke, felső helyen Barbura Sever dr.-t tartották méltónak és ne-

Ön mindennap vásárol valamit,

**követeljen minden
: kereskedőtől :**

ingyen Amitié bélyeget.

vezték ki az aradi törvényszék élére, amelynek vezetését 1926. január 1-én vette át.

Barbura Sever dr. — mindenki által tudott megállapítás — soha, semmilyen illegális formában nem volt megközejtethető. Talán csodálatot, de egészen biztosan a legteljesebb tiszteletet és megbecsülést vívta ki puritán jellemével, amiben talán az jellemezte a leghívebben, hogy amíg önmaga megtagadásával milliók ura lehetett volna, 10 esztendeig viselt egy zöld színű puha kalapot s hagyatékában is csak egy kisebb szőlőbirtok maradt a Hegyalján. Barbura Sever dr. kétszer nősült. Első felesége Ungurean Emanuel ország-szerte dúsgazdagnak tudott akkori kurtakéri görög keleti lelkész leánya volt, aki 1919-ben hunyt el Aradon. Ebből a házasságból két gyermeke született, a most 19 éves Zeno és a 15 éves Iris. Másodszor 1924. december 10-én házasodott Barbura dr. és Terényi Iza urnót, volt aradi állami tanítónőt vette feleségül, akivel boldog házasságot élt.

Barbura Sever a ravatalon.

Barbura Sever dr. holttestét előbb lakásában ravatalozták fel, ahonnan ma délután négy órakor a törvényszéki palota elnöki szalonjába szállították át, ahol újból felravatalozták. A koporsót Popovici Alexa lelkész szentelte be és a szertartáson megjelent dr. Avramescu Vazul volt törvényszéki főelnök, kincstári főügyvéd, dr. Marsieu Iustin, az aradi ügyvédi kamara dékánja, Ursu János dr. ügyvéd, kamarai képviselő, Hargot György táblabíró, dr. Tamasdan Livius táblabíró, az elhunyt főelnök ideiglenes helyettese, Lázár Ágoston dr. alispán, dr. Nichi Lázár kulturpalotai igazgató, Pacuraru Brutus, a kereskedelmi és iparkamara főtitkára, Gitta Ágoston főügyész-helyettes, Ornstein Árpád táblabíró, Popovici rendőrigazgató, dr. Pap Tivadar, Sommer Nándor, dr. Miclea Sever, dr. Kelemen Gábor, dr. Borneas Gyula, dr. Raicu Aurel és Pausesti Miklós ügyvédek, dr. Pascuti Silvius közjegyző, Sotirescu Constantin vizsgálóbíró, Alexianu György, Orezeanu Romulus törvényszéki bírák, Moldovan Sabin albiró, Daescu elnöki titkár és Neubrunn Jenő törvényszéki irodaigazgató, valamint a törvényszék teljes tisztviselői és az aliszti személyzet. A fekete drapériával bevont elnöki szalon közepén virágok és égő kandallóberek között pihen ma éjszaka Barbura Sever dr. és koporsója körül felváltva a törvényszéki jegyzők és aljegyzők állanak őrt. Temetése holnap délután 2 órakor lesz a törvényszéki palotából.

Barbura Sever dr. tragikus haláláról a le-sújtott családon kívül a törvényszék bírói és tisztviselői kara, valamint az Astra román kaszinó, amelynek az elhunyt elnöke volt, adott ki gyászjelentést.

Az aradi vonat karambolja

A mozdonyvezető ébersége háritotta el a nagyobb veszedelmet.

(Arad, december 27.) Súlyos kimenetelű összefütközés történt szombaton este az arad—timisoarai vonalon a vingai állomás közelében. Szombaton este néhány perc késéssel indult el Timisoaráról a 159. számú személyvonat, amely zsufova volt utasokkal. Közvetlenül a vingai állomás előtt, hirtelen, erős zökkenéssel megállott a vonat, a csomagok lezuhantak a tartókból: az utasok rémülten kiáltottak és egymásután leugráltak, hogy megnézzék, mi történt. Kiderült, hogy a vingai állomás váltóórának hanyagságából, ugyanazon a vágányon egy tehervonat vesztegelt, amelynek a személyvonat nekifutott. Szerencsére a mozdonyvezető észrevette idejében a vonatot és a Westinghouse-fék segítségével el tudta kerülni az erősebb összefütközést, amivel számos ember életét mentette meg. A kár így is körülbelül félmillió lejt tesz ki, miután a pályatest, két mozdony, 5 teher- és egy személykocsi megsérült. A vizsgálat megindult a karambol ügyében.

Aranyzinű szőke hajad...

Siess az élet délibáb...

Két tangódal, olyan amelynél szebbet évek óta nem komponáltak. Kottája darabonként 40 lej.

MORAVETZ kiadás, mindenütt kaphatók.

Aradmegyei gazdász tragédiája.

Ongyilkos lett a kisenői uradalom volt jószágigazgatójának fia. — Súlyos csapások látogattak meg egy ismert aradmegyei uri családot.

(Arad, december 27.) A megdöbbentő tragédiák sorozata suit egy esztendő óta egy ismert és előkelő aradmegyei uri családot. A kisenői Madarassy családot látogatja a végzet, amely most ismét egy ifju életet ragadott el a Madarassy-családból. Budapestről érkezett a hír, hogy a Thököly-uti Baross-szállóban öngyilkos lett Madarassy Jenő 30 éves gazdasági számvevő. A fiatal ember pénteken érkezett a magyar fővárosba és a Keleti pályaudvarhoz közellevő szállodában vett ki magának lakást. Látogató nem fordult meg nála és utóljára szomhaton délelőtt látta hazatérni a szálloda portása. Madarassy bezárkózott szobájába és estefelé a szobaszonyorogtetni kezdte a bezárt ajtót, de minthogy választ nem kapott, a személyzet betöre a szoba ajtaját. Amikor kinyitották, megdöbbenne látták, hogy a szoba lakója nadrágszíjára felakasztva csüng az ablakon. Azonnal levágták a szíjról, előhívták a mentőket, a mentőorvos azonban már csak a beállott halált konstatálhatta. Madarassy bucsulevelet nem hagyott hátra és így nem tudják, hogy miért követte el az öngyilkosságot.

Az öngyilkos Madarassy Jenőnek édes-

apja id. Madarassy Jenő a kisenői uradalom volt jószágkormányzója, aki röviddel ezelőtt halt meg. Az öngyilkos számvevő nővérét Bayer György kisenői gyógyszerész bírja feleségül. A Bayer-családot egy esztendőn belül megrendítő csapások érték. Meghalt forró szeretett kis leánygyermekük és elhunyt id. Madarassy Jenő, Bayer Györgyné édesapja és most öngyilkos lett Bayer Györgyné fivére, ifj. Madarassy Jenő.

A sorozatos tragédiák megrázó fináléja az, hogy özvegy id. Madarassy Jenőné karácsony estéjén érkezett Kisenőre, hogy leányát és vejét meglátogassa. Megérkezése után egy órával táviratot kapott Budapestről, a melyben arról értesítették, hogy fiát halálos szerencsétlenség érte. A család megrendülve olvasta a rettenetes hírt és az édesanya másnap reggel már visszautazott Budapestre, ahol ma a szomorú valóság várta őt: fiának tragikus halála. Madarassy Jenő öngyilkosságának okát egyelőre homály fedi. Nem is sejtik, hogy miért követte el végzetes tettét. A mélyen sujtott család iránt általános és őszinte részvét nyilvánul meg.

A fagyhullám után áradások pusztítanak világszerte.

Hóvihar és felhőszakadás okoz nagy veszedelmet. — Megáradt a Duna.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) A szokatlan időjárás súlyos zavarokat okozott egész Európában. A pozsonyi jelentések szerint a Duna erősen árad. Pozsonyban a legmagasabb a víz, a mely a közelben álló Ligetialut teljesen elöntötte. A városban szintén nagyobb kárt okozott az áradás, amely több halászbárkát és propellerhajót sodort el a pozdorjává zuzta őket a torlódó jég. A városban katasztrófától tartanak. A londoni jelentések szerint Angliában orkánszerű hóviharok vannak, amelyek London közelében súlyos zavarokat okoztak. Saxham közelében egy tehervonatot majdnem teljesen betemetett a hó. Az

angol vonalakon számos összeütközés történt az időjárás következtében. A folyók erősen áradnak. A párisi jelentések arról számolnak be, hogy Franciaországban nagyarányú felhőszakadások és áradások vannak, különösen Marseille vidékén vannak nagy viharok. A felhőszakadások következtében földcsuszamlások történtek. A Marseille—Páris közötti vasútvonal a sínekre zuhant szakadarak miatt járhatatlan. Afrikában özvízszzerű esőzések vannak, Spanyolországban szintén. A Balkánon különösen a Száva vidékéről jeleznek nagyszabású áradásokat.

Súlyos vádak egy petroleumtársaság ellen.

Volt képviselő nagyarányú visszaélésekkel vádolja a társaság vezetőit.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) M. P. Florescu volt képviselő cikket írt a petroleum-vidékeken uralkodó állapotokról és abban súlyos vádakkal illeti a Societatea Romana—Americana petroleumtársaság körül csoportosult liberális vezéreket. A volt képviselő szerint az Omia Ochiuri erdőben levő petroleum-területekből a targovistei liberális vezetők a közhatalóságok tudtával nyolcvan hektáryi területet elidegenítették, ami által egymilliárd 484 millió kárt okoz-

tak az államnak. Ezenkívül rendszeres visszaélésekkel vádolja a petroleumtársaságot és azt állítja, hogy a petroleumtermelésből az államnak járó 30 százalékos részesedést is rendszeresen eltulajdonították. A volt képviselő azzal fejezi be nagy felűnést keltő cikkét, hogy ezekből az összegekből, amelyekkel csak a petroleumtermelésnél károsították meg az államot, Románia összes közadósságait rendezni lehetett volna.

Egy pilótánót eltűnt az Óceán felett.

A gép szárnyaira és motorjára légkéreg rakódott. — Expedíció indult az eltűnt repülőgép felkutatására.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) A newyorki jelentések ismét egy pilótánót eltűnéséről számolnak be. Greyson asszony vasárnap Ujfundlandban felszállt, hogy gépével próbarepülést végezzen. Utját a nyílt óceán felé vette és a gépen levő rádióval sűrűn adta le jelzéseit. Néhány óras ut után leadta, hogy gépével valami baj történt, de a vihar megakasztotta a további leadásokat. Utolsó jelentését Sabla izlandi állomás és az újskóciai Halifax vette fel, de ezek már gyengék és érthetetlenek voltak. A repülőgépről és utasáról azóta semmi hír nem érkezett. Az eltűnt gép felkutatására ma expedíciót indítottak utnak az újfundlandi Harbort Graceból, azonkívül pedig a Los Angeles léghajó elindult annyi gázzal, hogy 4000 mérföldnyi utat te-

het meg 48 óra alatt. Bár nagy viharokat jelentenek az időjelző állomások, a kutatók mégis elindultak, mert abban reménykednek, hogy Greyson asszonynak sikerült valamelyik szigetre leszállni.

A később érkezett jelentések arról számolnak be, hogy még nem találtak az eltűnt pilótánót és utitársai nyomára. A Los Angeles és a kiküldött torpedórombolók kutatása eddig eredménytelen. A meteorológiai szakértők szerint a katasztrófa oka valószínűleg a tengerfeletti viharokban keresendő. Erős légkéreg rakódott le a Dawn repülőgép szárnyaira és motorjára, amely így akcióképtelenné válhatott. A gép felszerelése egy időre még lehetővé tette, hogy a felszínen lebegjen, azonban a magas hullámokkal a gép nem küzdhetett meg. Greyson asszony két nappal felszállása előtt kielentette:

— Tudom, hogy sokat kell majd szenvednünk a hidegtől, de a legnagyobb küzdelmünk a gépszárnyakra lerakódó jéggel lesz. Azonban a szárnyakat vastagon bekenjük glicerinrel és így nem lesz baj.

Greyson asszonyon kívül a gépen Omdal pilóta, Goldborough hajótiszt és Kühler me-

chanikus utaztak. Hivatalos körökben még abban reménykednek, hogy a repülők a hóviharok miatt leszálltak egy szigeten, ott várják be a segítséget.

Szaszonov meghalt.

A cári Oroszország egykori külügyminiszterének elhunyt.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Nizzából érkezett rövid távirati tudósítás közli, hogy Szaszonov volt orosz külügyminiszter hirtelen meghalt Nizzában. Szaszonovval a világháború kitörését megelőző esztendők egyik legérdekesebb politikai egyénisége távozott az élők sorából. 1876. július 29-én született a Rjasan-kormányzóság területén. 1909-ben az akkori orosz külügyminiszternek, Izvolszkynek lett első államtitkára, a következő évben pedig ő vette át a külügyminisztérium vezetését. Diplomáciai működésére elsősorban az jellemző ezekből az évekből, hogy ellentétben az orosz politika főáramlataival, lehetőleg barátságos politikát igyekezett folytatni Németországgal szemben és Ausztriával szemben is bizonyos közeledést teremtett. Az olasz—török háború idején Szaszonov ellentállásán törtek meg azok a törekvések, amelyek Oroszország és Németország viszonyát akarták megzavarni. Szaszonov tehát általában az európai megértés felé igyekezett beállítani az orosz külpolitika iránvát. A Balkán-háború idején a cári udvarban erős háborús párt keletkezett s ennek minden törekvése mellett is sikerült Szaszonovnak a legszigorubb semlegességet megőriznie. Azt azonban nem tudta megakadályozni, hogy a sereb—osztrák feszültség idején az orosz—osztrák viszonyban nagy elhidegülés ne álljon be. A második Balkán-háború idején Szaszonov európai politikája kudarcot szenvedett, a mikor Szerbia és Görögország elutasították az ő közvetítő ajánlatát. Népszerűségét a Balkán-államokban teljesen elveszítette épen az által, hogy Bulgária az orosz segítségben bízva lépett be a háborúba, amelyben alul is maradt. Szaszonov a világháborút is szívesen megakadályozta volna, szerepe azonban nem egészen tisztázott ezekből az időkből. 1916-ban, az orosz belpolitikai áramlatok erős ingadozását látva, kilépett a kormányból. A bolsevik-forradalom kitörése után Németországba menekült, onnan pedig Franciaországba költözött. 1921-ben azzal a tervvel foglalkozott, hogy emlékiratait sajtó alá rendezi és azokban Franciaország szerepét leleplezi. Emlékiratai azonban életében nem láttak napvilágot.

II MEGJELENT II

A világ vallásai

Írta: Szimonidesz Lajos.

2 hatalmas lexikonalku kötet

1800,— lej 9 havi részletre

SANDOR FERENC könyvüzletében.

Kérjen ingyen prospektust.

A világ összes vallásainak patheonja.

— Magyar diákokthon Bucarestben. A bucaresti-i diáksegélyző bizottság közli, hogy a magyar közönség eddig megnyilvánult áldozatkészsége a bucaresti-i diákokthon létesítését lehetővé tette. A bizottság az otthon céljaira a Str. Leonida 25. sz. házat bérelte ki, a melynek 7 tágas szobájában mintegy 30 fős-kolai hallgató fog elhelyezést találni. Az otthon szerény berendezése pár napon belül helyén lesz s a szünidőt Bucarestben töltő tanulók január elsején már beköltözhetnek. A szünidőről visszatérő tanulók pedig már egyenesen az otthonba mehetnek. Figyelmezteti a bizottság az otthonban elhelyezkedni szándékozó tanulókat arra, hogy ágyneműt okvetlenül hozzanak magukkal, mert a félévi házbér és az otthon berendezésének költsége a rendelkezésre álló összeget körülbelül kimeríti s így a bizottság nincs abban a helyzetben, hogy akár a legnagyobb méltánylást érdemlő esetben is valamelyik folyamodót ágyneművel is elláthasson.

Most az ideje,

hogy a boldoguláshoz az első lépést megtegye. Január hó 18-án kezdődik a csehazlovák osztr. sorsjáték húzása, miért is rendeljen azonnal egy sorsjegyet a szerencsés-jéről közismert **Ungár bankháznál Kossica (Kassa) Málom-uca 30.** A sorsjegyek árák egész 80 kor. 400 lei, fél 40 kor. 200 lei, negyed 20 kor. 100 lei, nyolcad 10 kor. 50 lei. Prospektussal és felvilágosítással szívesen szolgál nevetség bankház. Diszkrét szétválasztás, különös kiszolgálás. — Elárusítók és öngyűzők felvételnek. 6621

Megakadályozzák a diákzavargásokat.

Fegyelmi szabályokkal biztosítják az egyetemi ifjuság rendjét. — Január 3-án temetik a zsidó kegyszereket.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Anghelescu közoktatásügyi miniszter — mint ismeretes — karácsony előtt értekezletre hívta össze az ország összes egyetemeinek rektorait, hogy velük megtárgyalja azokat a rendszabályokat, amelyek biztosítják az egyetemi diákság távolmaradását a rendezavarásoktól úgy az egyetemeken, mint azokon kívül. A karácsony előtt uralkodó abnormális hideg miatt Bogdan Duica cluji és Petru Bogdan iasi-i rektorok nem vehettek részt az értekezleten. Bogdan Duica azonban táviratban értesítette Anghelescut, hogy ő az ügyben kidolgozott egy rendszabálytervezetet, amelyet rövidesen a miniszter elé juttat. A rektor azóta a miniszter elé is terjesztette fegyelmi tervezetét, amely a rendbontókkal szemben a legsúlyosabb intézkedéseket tartalmazza. Értesülésünk szerint a közoktatásügyi miniszter helyben hagyta Bogdan Duica tervezetét, amely az egyetemek karácsonyi szünete

után fog életbe lépni.

Ezzel kapcsolatosan jelentik Clujról, hogy a beszercei ortodox központi iroda a kongresszusi hitközségek központi irodájával egyetértve, megállapította a templomrombítások miatt tartandó gyásznapot és a megszenteltelenített kegyszereket eltemetésének időpontját. Az ortodox és a kongresszusi hitközségek határozata szerint december 29-én országos böjtnapot tart az ország valamennyi zsinagógája és ezzel kapcsolatban gyászistentiszteleteket rendeznek. A gyászistentisztelet liturgiájába beiktatják Fischer Sándor albániai főrabbi ez alkalomra írt bimbáló imáját is. A kegyszerek maradványainak eltemetését 1928. január 3-án fogják eltemetni az eddigi rendelkezések szerint a legnagyobb csendben. A testvér-hitközségek részvételét ezért tervbe sem vették és a már egybehívott nagygyűlést sem fogják megtartani. A zsidóság országos gyásznapja január 10-ig tart.

Nincs árvízveszély Arad megyében.

Megnyugtató hivatalos jelentések érkeztek az aradmegyei járásokból.

(Arad, december 27.) Az enyhe időjárás következtében beállott rohamos hóolvadás aggodalommal töltötte el Arad és Arad megye lakosságát, miután méltán féltették attól, hogy megismétlődik a két év előtti szomorú karácsony, amikor nagy pusztulást és siró panaszt idézett elő a megyei folyókák borzalmas áradata. Ma már riasztó hírek is érkeztek a megyéből, amelyek azt mondották, hogy Kisjenő környékén máris jelentkezik az árvízveszély. A hírek nyomán felkerestük Georgescu János prefektust, aki azonnal

rendeletet adott ki arra, hogy érdeklődjenek telefon útján az egyes járásokban az árvízveszély dolgában. Kisjenőből azt a hivatalos információt adták le, hogy a veszélynek még nyoma sincs, olyannyira, hogy minimálisan tíz métert kellene emelkedni a víznek, hogy az u. n. veszély-gátát elérje. Ugyanilyen megnyugtató hírek érkeztek Borossebesről, Gurahonról és Halmágyról, azonkívül a többi járásból is, amelyek mind leszögezték, hogy árvízveszedelemről nem kell tartani Arad megyében.

Maniu Gyula súlyos nyilatkozatot tett

Minden eszközt jónak lát a liberális kormány elleni harcra. Döntő harc indul, melyben az egyik fél elesik.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A Viitorul reprodukálja Maniunak a Petit Parisien kiküldött tudósítója előtt tett nyilatkozatát. Maniu kijelentette az újságíróknak, hogy elfogadja az események által kreált helyzetet. Hozzá tette, hogy a Bratianu-kormányt fenntartás nélkül fogja támadni és ha a törvényes eszközök nem lesznek elegendők, akkor más eszközökhöz fog nyulni. Csak a régenstanácstól függ, hogy ebben a konfliktusban egyetlen áldozat a liberális párt legyen, de ha a régenstanács nem vet számot a mi figyelemztetésünkkel, akkor teljesen szabadnak fogjuk magunkat tekinteni és szabadkezet nyerünk ahhoz, hogy akár visszahívjuk a herceget, akár pedig proklamáljuk a köztársaságot. A Viitorul hangsúlyozza, hogy ez a nyilatkozat politikai zsarolás. Iorga ugyanennek a hírlapíróknak arra a kérdésére, ha esetleg uralomra jut, visszahozná-e a trónra a volt herceget, tagadó választ adott. Politikai körökben nagy érdeklődéssel várják Maniu nyilatkozatát arra vonatkozólag, hogy a Petit Parisienben megjelent nyilatkozata megfelel-e a valóságnak, vagy pedig apokrif.

Az óriási szenzációt keltett nyilatkozatához a Cuvantul még hozzáfűzi, hogy amennyiben ez tényleg megtörtént volna, úgy az Maniu szempontjából nemcsak hogy jogos, de

szükséges is volt. A liberálisok nem akarják belátni, hogy idejük lejárt. — írja a lap. — Már pedig ez a csökönység még súlyos konfliktusokkal járhat az országra nézve, ezért pedig ki fog felelni a történelem előtt? Maniu bizonyára nem, mert hiszen mindent megtett, hogy a „nagy kérdést” lehetőleg simán intézzék el, így valóban nem rajta mulik, ha olyan fordulat következik, amitől előre borsózik a liberálisok háta.

A lapok egyébként meg vannak győződve arról, hogy Maniunak nem lesz szüksége arra, hogy ígéretének súlyosabb részét beváltsa, mivel a kormány még január 29-ike előtt feltétlenül eltávozik. Abban az esetben azonban, ha ez még sem történne meg, az ellenzék teljes erővel megkezdte a harcot s ebben a küzdelemben valakinek feltétlenül el kell bukni. A győzelmet viszont a nemzeti-parasztpártnak jósolják.

A kormány tagjai ma Duca lakásán minisztertanácsot tartottak, amelyen a miniszterek szabadságolását beszéltek meg. Eszerint Duca üdülésre Abbáziába, Nistor közmunkaügyi miniszter pedig családi ügyekben Párisba utazik. A belügyi tárcát Inculet a közmunkaügyi Dumitriu veszik át ideiglenesen. Mrazek kereskedelemügyi miniszter kijelentette, hogy betegsége miatt most már alighanem kénytelen lesz teljesen visszavonulni a politikától s azt a kívánságát fejezte ki, hogy szeretne kilépni a kormányból, mivel orvosai feltétlen nyugalmat és pihenést ajánlanak.

— Zima Tibor előadása az Iparos Otthonban. Az aradi Iparos Otthon szabadegyeteme szerdán este fél kilenckor az Otthon helyiségében tartja harmadik előadó-estélyét. Az est iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg, mert ezuttal Zima Tibor nyug. kamarai főtitkár, az Ipartestületek Országos Szövetségének elnöke lép az előadói emelvényre. Az Otthon vezetősége kéri az iparosságot, hogy a tudományos est zavartalanul s érdeklődésében pontos időben jelenjen meg. Belépődíj nincs.

A lithium és borsavas natrium tartalmu vasmentes

SALVATOR-FORRÁS,

a vese, hólyag és rheuma leghatásosabb gyógyvize!

Kapható mindenütt!

Nagybani lerakat:

Arad, KARDOS MIKLÓS

Újév küszöbén.

Az Aradi Közlöny az 1928. január elsejével a negyvenharmadiki évfolyamába lép. Negyvenhárom esztendeje annak, hogy az Aradi Közlöny megkezdte küzdelmét a magyarság érdekeiért és a múlt esztendő minden napjában ez a szent ól lebegett előtte. Mielőtt átlépnék az új esztendőnek küszöbét, megvizsgáljuk lelkiünk, eleget tettünk-e hivatásunknak. Lelkiismeretünk nyugodt, mert úgy érezzük, hogy minden tőlünk telhetőt elkövetünk a körünk csoportosuló magyarság hitének, nemzeti gondolatának ébrentartására és szinte töretlen utakon jutottunk közel az új hazában való békés, megértő munka konszolidált viszonyaihoz.

Jó lelkiismerettel és a jobb jövőben való bizalommal megyünk magyarságunkkal együtt az új esztendőbe. Maradunk tovább a romániai magyarság érdekeinek, akaratának hű tolmácsolójá, odaadó, önzetlen harcosa a békének és a népek szent harmóniájának. Igaz elhatározással, lelkessedéssel végezzük ezt a nagy munkát, amelyet hőven megtevézünk egy jól szerkesztett, modern színvonalon álló nagy napilap minden értékével, gazdag és friss hírszolgálatával, elsőrendű cikkeivel, irodalmi szépségekkel, gazdasági tájékoztatásokkal, a világ és az ország, valamint szűkebb pátriánk eseményeinek hű és gyors regisztrálásával. Nagyszerűen kiépített hírszolgálatunk, precízen működő adminisztrációs gépezetünk és olvasóink hatalmas tábora országos, sőt nemzetközi viszonylatban is nagy lappá teszik az Aradi Közlönyt. Minden akciónk, megmozdulásunk alkalmával magunk mögött érezzük olvasóközönségünk szeretetét, ragaszkodását és most az új év küszöbén továbbra is kérjük a táborunkba tömörült magyarságnak ezt a spontán megnyilvánuló és bátorító támogatását.

Kérjük és várjuk ezt annál is inkább, mert noha az Aradi Közlönyt terjedelmében nagyobbá, tartalmilag gazdagabbá fejlesztettük, az ebből és a minden téren megnyilvánuló anyag- és munkabér drágulásból származó jelentékeny terheket nem hárítjuk a közönségre: a lap előfizetési árai a régiéi maradnak. Találja az Aradi Közlönyt az új esztendővel ebben a régi, hűségesen kitartó táborban azokat is, akik eddig nem szegődtek zászlónkhoz. Új előfizetők, új olvasók csak erősebbé, nagyobbá teszik ezt a zászlót, amelyen programot, tradíciót jelentő név ragvog: az Aradi Közlöny neve.

Ma, szerdán utóljára az óriási sikert elért

REVÜ MACSKA.

LILIAN HARVEY

HANS JUNKERMAN, HARRY BALM

trío a 16 szerepekben.

Előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor.

JÖN!

AZ IGAZI FÉRFI

LIL DAGOVERREL.

5, 7 és 9 órakor.

Ma vetítik utóljára

Harry Piel

kettős szerepével

Utolsó Blöff

látványos kalandor filmet.

Jön!

Jön!

Elvarázsolt sziget.

Sláger filmregény.

H I R E K.

Az emberiség jövője.

A híres író koránosz oroszországi sorsával déli egykor még az ágyában hevert. Sőt az angol t:át reggelizett, cukor nélkül. Belépett a titkárja, ki a reggeli postát hozta.

— Mi újság? — kérdezte tőle.

— Semmi — jelentette a titkár. — Néhány magánlevél. A hollandi kiadó pénzt küld. Elfo-gyott az első kiadás, tavaszra új jön. Autogram-kartoncok, meghívók, folyóiratok. Tiszteletpéldá-nyok. Azonkívül egy körkérdés.

A híres író elbiggyeszítette száját, Utálta, ha körkérdésekkel zaklatják. Ennél csak egyet utált jobban. Azt ha nem zaklatják körkérdésekkel.

Bágyadtan érdeklődött:

— Miről szól a körkérdés?

— Az emberiség jövőjéről — rebegte a titkár és máris gyorsan olvasott: „Vajon hisz-e ön az emberiség jövőjében és hogy látja a háboru ke-serű tapasztalatai után? ... A mozi ... A rádió ... Nagyon fontosnak tartjuk, hogy megírt válaszát ... Satóbbi — hadarta a titkár — a szo-kolt formásokok.

— Csak olvassa tovább — szolt rá a híres író szigorúan.

— Nagyon fontosnak tartjuk, hogy nagybe-estű választól minél előbb megkapjuk, mert az ön mindig érdekes és értékes, egyéni véleményére nemcsak olvasóinak itthoni nagy tábora figyel, hanem az egész művelt nyugat is. Nyilatkozatát ünnepi számunk kiemelkedő ékességének szánjuk.

— Igen, igen — mondotta a híres író, felkő-nyökölt az ágyában és elmerengett.

Egy darabig merengett, Részint a holland for-rintokon merengett, részint mindig érdekes és érte-kes, egyéni véleményén, részint pedig az emberiség jövőjén. Az utóbbira vonatkozó véleményével máris elkészült. Feje telistele volt szavakkal, melyek osztódás után szaporodtak, mint a bakté-riumok. Az emberiség jövőjét általában biztatónak, majdnem rózsásnak vélte.

— Diktálók — fordult a titkárhoz. — Az em-beriség jövője, ugye? Adja csak ide azt a leve-let!

A titkár átnyújtotta. Erre a híres író kissé el-sápadt. Levonógéppel, sokszorosított körlevél volt, elmosódó, alig olvasható, lila betűkkel, csak ne-vét írták oda tintával, egy felső rekeszbe, leg-alább az ötvenedik másolat lehetett. Ennélfogva még ötven embernek van olyan mindig érdekes és értékes, egyéni véleménye, mint neki.

— Dicsőnőség — mormolta fogai között s a levelet összegyűrtte, ledobta a földre.

A titkár, aki gyorsíró-írónját már a papíron lebegtetie, előrehajolt:

— Szóval nem írunk?

— De — sóhajtott a híres író, mint egy már-tír — azért írunk — s diktálni kezdte véleményét az emberiség jövőjéről.

Ezt most sokkal sötétebbnek látta, mint pár másodperccel ezelőtt, majdnem tragikusnak.

Ugy érezte, hogy az ostoba és boldogtalan emberiség hanyatthomlok a végső veszedelembé rohan.

(K. D.)

— Mihály király résztvett a karácsonyi Istentiszteleten. Bucurestiből jelentik: Mihály király karácsony első napján adjutánsa kísé-re-tében résztvett a patriarchatus templomában tartott istentiszteleten.

— A CFR. ajándéka Mihály királynak. Bucu-restiből jelentik: A CFR. vezérigazgatósága Mi-hály királynak egy miniatűr vasuti felszerelést ajándékozott a karácsonyi ünnepek alkalmából. Az ajándékot Teodorescu vezérigazgató és Dimitrie kereskedelemügyi miniszter nyújtotta át az ifjú királynak.

— Meggyógyultak a beteg miniszterek. Bucurestiből jelentik: Duca egészsége teljesen helyreállott. Ma a belügyminisztériumban dol-gozott és holnap este Florencebe utazik, ahol 12 napig fog üdülni. A minisztert távollétében Inculet egészségügyi miniszter helyettesíti. — Titulescu külügyminiszter is felgyógyult, az ágyat már elhagyta, de a szobát egyelőre még őriznie kell. Ennek dacára remény van arra, hogy a külügyminiszter január elején külföld-re utazhat.

Bombamerénylet két amerikai bank ellen.

Tizenöt ember megsebesült. — Kommunistákat gyanúsítják a merénnyel.

Buenos Ayresből jelentik: A National City Bank of Newyork fiókjának ötemeletes épüle-tében bombarobbanás történt, amelynek követ-keztében 15 ember megsebesült. Az anyagi kár nagy. A Reuter iroda jelentése szerint a City-bank bostoni fiókjában is bomba robbant.

— A miniszterelnök pihen. Bucurestiből jelentik: Bratianu Vintila miniszterelnök pénteken mihaesti birtokára utazik, ahol néhány napig pihenni fog.

— Az Aradi Közlöny karácsonya. Örömmel állapíthatjuk meg, hogy olvasóink és elő-ízetőink impozáns tábora szeretettel fogadta az Aradi Közlöny karácsonyi számát. Szerkesztőségünknek az idei számmal az volt a főtörekvése, hogy a modern kor eszeveszett rohanásában egy pillanatra a régi idők emlé-keit elevenítse fel, nehogy a vad tempó telje-sen legázolja a múlt szépségeit. Ezt a célt szolgálták Nikolits Döme, Csiky Károly érde-kes cikkei, továbbá Barabás Béla dr. kifogy-hatatlan leveles-ládája, valamint Hortlív né aradi bálkirálynőségéről szóló riportunk. De nagy sikerük volt a többi, humoros és komoly tárgyú cikkeknek is, amelyek számot tartanak a maradandóságra. Boldogan és büszkén re-gsztráljuk ezt a sikert, mert minden igve-kezetűnknek az a célja, hogy a mi közönsé-günk szeretetét és ragaszkodását kimélvítsük. Az a sok elismerés, amely mint az olvasók szeretetének megnyilvánulása, felénk árad, igazolja, hogy ezt a legnagyobb sikert, ame-lyet sajtóorgánium elérhet, az Aradi Köz-löny karácsonyi számával megszereztük.

— Angel István dr. polgármester név-napja. Ma ünnepelte Angel István dr. polgár-mester névnapját. A polgármestert először a tisztviselők küldöttsége kereste fel, hogy sze-rencsekívánatait tolmácsolja. Angel István dr. polgármester meghatottan köszönte meg a figyelmet. Egész délelőtt valóságos bucsujárás volt Angel dr. Maros-parton lévő házában, ahol a város több előkelősége jelent meg, hogy gratuláljon a névnapját ülő polgármes-ternek.

— Nagybeteg aradi állatorvos. Súlyosan be-tegedett meg Fried Miklós dr. közismert aradi állatorvos, az aradi végóhid helyettes igazgatója. Fried két nappal ezelőtt hirtelenül rosszullet iródájában. Hazaszállították és elhívták házi-orvosát, dr. Windholz Bélát, aki súlyos bélelsa-varodást állapított meg. Fried dr.-on azonban szivbaja miatt operációt nem kísérelhetnek meg és így állapota igen komoly.

— A cseh püspökök és a Vatikán. Buda-pestről táviratozzák: Prága és a Vatikán kö-zötti megállapodás legfőbb rendelkezése, hogy az egyházmegyék határainak az államhata-rekkel kell megegyezniük, ami azt jelenti, hogy a Felvidéken nem egy, hanem hét egy-házmegye lesz, amelynek területe Magyaror-szágra is áterjed. Az egyházmegyék elhatárolására a szentszék és a cseh kormány külön bizottságokat rendel ki. Az egyházmegyék püspökeit a Vatikán nevezi ki, de a cseh kor-mánynak a kinevezésekkel szemben vétő-joga van. A kinevezett püspökök a cseh alkot-mányra hűségesküt tesznek.

— Eljegyzések. Ungár Borit (Arad) el-jegyezte Gonda Géza (Makó). (Minden kü-lön értesítés helyett).

Komán Kálmán birtokos (Buteni) elje-gyezte Schneider Irén urleányt Timisoara (Temesvárról).

Fischer Boriska és Ney István jegye-sek. (Minden külön értesítés helyett).

Jónás Piri (Arad) és Weisz Sándor (Satu-Mare) jegyesek.

— Leégett Frigyes főherceg kastélya. Krakóból jelentik: A Schlesisch-Teschen mel-lett lévő Wisla községben ma éjjel leégett Fri-gyes főhercegnek, volt osztrák-magyar hadse-regőparancsnoknak kastélya, amely jelenleg a lengyel kormány tulajdona. A kastélyban ja-nuár 3-án a lengyel köztársasági elnök akart megszállni egy három napos vadászatra. A tűz oka eddig ismeretlen. Az energikus ottá-si munkálatok ellenére a kastély porrá égett. Az anyagi kár igen nagy.

fel és azt hiszik, hogy kommunista merénylet történt. A merénylet ügyében a rendőrség év-lyes nyomozást indított és eddig 70 embert tartóztatott le. A sebesültekből a később érke-ző jelentések szerint kettő már meghalt.

— Erdélyi magyar lapok jubileuma. Az erdélyi magyar sajtó fejlettségének és nivójá-nak, mélyen, az időben fekvő gyökerei vannak. Régi, tradíciók által vezérelt organumok har-colnak Erdélyben a kisebbségi szellem front-ján. A legutóbbi nagy jubileum két évvel eze-előtt az Aradi Közlöny negyven éves fennállásának évfordulója volt. Ezidén kará-csonykor egyszerre három magyar lap jub-lált Erdélyben. A Satmaron megjelenő „Sza-mos” című napilap hatvan év óta szoleálja becsülettel a magyar gondolatot, egy pillana-tig sem térve le arról az ösvényről, amelyet a magyar sajtó őskorába visszanyúló multja je-lölt ki számára. A Temesvári Hirlap karácsonyi számában fennállásának 25-ik év-fordulóját ünnepelte impozáns keretek között. A bánáti magyarság organuma negyedévszázad óta teljesit eredményes kulturmissziót. Végül a Keleti Ujság jelenti még, hogy működésének tizedik évfordulójához érkezett és most, mint a Magyar Párt hivatalos lapja áll a kisebbségi eszme szolgálatában. Mindhárom jubileum örvendetes stációja a kisebbségi magyar sajtó haladásának.

— Karácsonyfaünnep Radnán. A radnai róm. kat. iskola Mátrai Győző tanító vezeté-sével a szegény gyermekek javára szépen si-került karácsonyfa-ünnepélyt rendezett, mely alkalommal több fiu- és leánykaruha, cipő, harisnya, télikeztyű, sok játéktárgy és cukor-ka, füge, dió került kiosztásra, körülbelül 10 ezer lej értékben. Az ünnepély programja könnyekig megható szép karácsonyi jelene-tekéből, szavaltatokból és alkalmi énekekből ál-lott. P. Trefán Timotheus meleg szavakkal ecsetelte a hitközség e gyönyörű jótékonyági mozgalmát, mely igen alkalmas volt arra, hogy a szülőket közelebb hozza az iskolához. Az anyagiak összehozásánál Hutás Jánosné, Sandrik Istvánné, Mátrai Győzőné fáradoztak; a leányok közül pedig Tamassy Mancsi, Tichy Iionka, Pauk Mancsi, Huszár Lily, Hutás Irén-ke, Sik Gizi. Köből Rózsi és Köből Erzsébet vették ki abból részüket. Ugy az adakozók-nak, mint a fáradozóknak ezuton is meleg kö-szönetet mond az iskolaszék.

Dossziék és üzletikönyvek

Sándor Ferenc papirtüzetében Arad

— A kivégzett cár utolsó fényképe. Meg-irtuk nemrégiben, hogy Dagmar anyacárnó, aki jelenleg Dániában lakik, mostanában ülte meg 80. születésnapját. Ez alkalomból érde-kes és értékes ajándékkal lepte meg őt Goll-mann prástói fényképész, aki átnyújtotta neki a cárról néhány nappal kivégzése előtt készült fényképet, vagyis II. Miklós utolsó fotográfiá-ját. A felvételt 1918-ban egy svéd állampolgár készítette, aki a lemezt hihetetlen nehézségek közt csempészte be Finnországba, majd a szó-barforgó dán fotografnak adta, aki azt az anyacárnónek ajándékozta, egy levonattal együtt. A kép nemcsak a cárt ábrázolja, ha-nem leányát, Tatjánát is, amint az udvaron sé-tálnak. Ruhájuk rongyos és a cár katonasap-kája cafrangosan, alaktalanul ül a cár fején. Az anyacárnó meghatottan köszönte meg a fo-tografus ajándékát és megindultan helyezte el a lemezt emlékei közé.

— Zár alá helyezték a sikkasztó debreceni ve-zérigazgató vagyonát. Budapestől jelentik: Je-lentettük, hogy a rendőrség letartóztatta Fülöp Sándort, a Debreceni Ipari és Kereskedelmi r. t. igazgatóját sikkasztás miatt. Ma elrendelték a le-tartóztatott igazgató vagyonára a zárlatot.

— Kigyulladt a chisneuf főszolgabíró-ság épületének teteje. Az aradmegyei Kisjenő kö-zségben tegnap kisebb tűz volt. A főszolgabíró-ság épületében befagyott vízvezetékű csöve-ket melegítették, hogy használhatóvá tehes-sék újból őket és a melegítés közben kigy-ul-lott az épület teteje. A tüzet hamarosan elol-tották, úgy, hogy 5000—6000 lej kára van csak a megyének.

Pofonok egy aradi tánciskolában.

Aradi aranyifjak parázs verekedése. — A tetleges affér levágás uton folytatódik.

(Arad, december 27.) A szombat esti karácsonyi hangulat vasárnapra már annyira elhalványodott, hogy egyik aradi tánciskolában néhány ugynevezett aranyifju el is feledkezett arról, hogy még el sem múlt a szeretet ünnepe. Erre pedig azzal adtak tanubizonyítást, hogy parázs pofozkodást rendeztek az összes megjelent ideálok és marnák szemeláttára és fülehallatára. Természetesen nő volt az oka a dolognak, mert mindennek a nő a kezdete és a vége is. A féltékenységek gonosz kigyócskái cikáztak a szereplő ifjak véreben és amikor az egyik, a legtemperamentumosabb, G. L. megjegyzést tett B. L.-re, az olyan súlyos argumentumokat vágott az előbbi fejébe, hogy az előbbi aranyifju méltán felháborodhatott miatt. A felgyülemlett indulatok két pofonban vezetődtek le, amelyek B. L. arcán csattantak el. Ő pedig nem akarván, hogy súlyosabb botrány váljon a dologból, eltávozott. De amikor

jelentkezett az ördög egy jóbarát képében. Utána futott B. L.-nek és azt mondta, hogy:

— Talán csak nem hagyod arcodon és becsületeden száradni ezt a két pofont? G. L. odabent azzal henegei, hogy darabokra tört...
— Engem!...

Ebben az egy szövegben minden benne volt. Az is, hogy nem hagyja száradni, az is, hogy a nemes bosszu nem késhe. És már rohant is vissza. Akkor jött az igaz hadd-el-hadd. Csattantak a pofonok felváltva, sikoltoztak a hölgyek kórusban; csak a zongora hallgatott el. Végre sikerült szétválasztani a küzdő feleket, akik letépett gallérokkal, foltos arccal és foltos becsülettel távoztak az izgalmas csata színteréről. Az esetnek folytatása lesz. Mi lehet más?... Természetesen párbaj. Holnap délelőtt fog lefolyni egyik aradi teremben és két lyukkal megint több lesz a levegőben...

— Morgan lett az acéltröszt elnöke. Newyorkból jelentik: Az acéltröszt elnökévé tegnap Morgant választották meg.

— Műsoros előadás a Katholikus Kulturházban. Az aradi Jézus-szive kis énekkar Simon Berta volt segesvári polgári leányiskolai igazgató, a Szociális Misszió-társulat országos titkára vezetésével, pompásan sikerült műsoros előadást rendezett a Minorita Kulturházban karácsony másodnapján. A termet zsufolásig megtöltö a közönség mindvégig a legnagyobb tetszéssel és tapsal kísérette a kiválóan összeállított műsort és sok-sok tapsal a szereplőket: Menczer Bélát, Kovács Esztit, Bogdán Bellát, Bogdán Nellit, Vasváry Jolánt, Juhász Bözsit, Ulrich Mancit, Pothof Esztit, Oravecz Mártát, Bugyi Jolánt, Almási Nusit, Gyáriás Babát, Csernik Annust, Oberding Mancit, Bányal Annust, Mrekal Jucit, Kocsis Emmi, Czako Bözsit, Zsiral Jolit, Bokor Mancit, Almási Pistát, Szikora Margitot, Boros Katót, Kálmán Ilonkát, Szokolai Erzsit, Gregorik Ilonkát, Péterffy Erzsit, Bányal Annust, Greil Annust, Bernhardt Matildot és Czako Ilonkát.

— Leugrott a második emeletről és semmi baja sem történt. Budapestről jelentik: Ma délelőtt Sednár János, nemrégben gazdag iparos, jelenleg munkanélküli ember, leugrott a pesterzsébeti Nádor-uccában egy ház második emeletéről, azonban csodálatosképen semmi baja nem történt. Sednár kijelentette a mentőknek, hogy azt gondolta, hogy vagy meghal, vagy megsebesül és az utóbbi esetben gondosan fogják a kórházban ápolni és nem lesz kitaszítva a hidegben, mint most.

— Akció Hatvány Lajos báró szabadsághelyezése érdekében. Budapestről jelentik: Báró Hatvány Lajos védői most megindították a munkát, hogy védencüket szabadsághelyezzék. A védők elsősorban óvadékot ajánlanak fel, majd ha ezt elutasítják, kérni fogják, hogy báró Hatványt helyezék ideiglenesen szabadsághelyezése érdekében, mert a fogásban megbetegedett. A törvényszék ezen a héten dönt báró Hatvány szabadsághelyezése ügyében.

— Amerikai rendőrtisztek véres háboruja. Newyorkból jelentik: Amerikában mindig történnek dolgok, amelyek európai szemmel szinte hihetetlennek látszanak. Egy újabb amerikai speciálitárról számolnak be a newyorki jelentések. South Pittsburg és Marion County városok rendőrtiszteivel régóta ellenségeskedésben állanak és tegnap az uccán nyílt harcban összeütköztek. A harcnak hat halottja és 12 sebesülte van. Végül a szövetségi város rendőrsége jött át és helyreállította a rendet.

— Fedák Sári kimerült és pihenni akar. Budapestről jelentik: Fedák Sári idegkimerültsége miatt ebben az évben már csak kétszer lép fel, a „Borcsa Amerikában” című operette 125-ik előadásán s a szilveszteri „János vitéz” előadásán történik meg a két fellépés, amely után a művész Svájcba utazik pihenni.

— Halálos autószerencsétlenség. Hágából jelentik: A város melletti Halieg községnél egy autó négy utasával a csatornába zuhant. Az utasok közül csak egy menekült meg,

— Gyorsvonat és autó karambolja. Párisból jelentik: Chinon állomás közelében egy gyorsvonat magával sodort egy autót, amelynek öt utasából három meghalt, egy életveszélyesen megsebesült, míg egy csodálatos módon épen megmenekült.

— Meghalt a világ legmagasabb embere. Sanghaiból táviratozzák: A világ legmagasabb embere, a 2 méter 60 centiméter magas kínai Kulicsang-jing, 60 éves korában meghalt.

— Két hajó összeütközött a nyílt tengeren. Konstantinápolyból táviratozzák: A Zevindu és a Marmara török gőzösök a Márványtengeren összeütköztek. A két hajó karambolja olyan heves volt, hogy a Zevindu pár perc alatt elsüllyedt és 130 utasa közül harmincan a tengerbe fulltak. Az összeütközés okát még nem tudják.

— A Minorita Kulturházban Palesztináról meghirdetett műsoros és vetítéses előadás újév napján délután 4 órakor lesz. Előadó: Wild Endre dr.

Könyvtár, festményt, hegedűt vesz Kerpel.

— Az Iparos Otthon műsoros estje. Karácsony másodnapján az Iparos Otthon agilis rendező bizottsága kiváló és gazdag műsorú előadást rendezett tagjai részére az Otthon helyiségében. Az ünnepi műsort Mellicher Irén kedvesen előadott, hangulatos karácsonyi verse nyitotta meg, amely után Dick Mihály művészi zongorajátéka következett. A Csirkefogó, gazember című párosjelenetben Salamon György és Vidák Jenő pompás alakítást nyújtottak. Utána Geppert Mancit néhány chansont énekelt kedvesen, nagy hatással, ezután Salamon György néhány sikeres magánszámot adott elő, majd Ferencz György Gadó Mariska román és magyar dalokat énekelt szépen csöngő hangján, Dick Mihály rutinos zongorakísérete mellett. A kitünő énekesnő sok tapsot kapott. A forog, vagy nem forog című egyfelvonásos vígjátékban Anda Juci, Töröcsikné Gadó Lujza, Diósi Lajos és Salamon György megérdemelt nagy sikert arattak. Végül Draskovits Kálmán néhány kuplét adott elő óriási siker mellett, kitünő humorral, rátermettséggel.

— Thémes új tánckolont kezd jan. 5-én a városligeti tánctermében.

A cár bankárja.

Szentpétervárról Bécsen, Pozsonyon és Berlinen át a párisi börtönbe.

(Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől). Amint jelentettük, néhány nap előtt Párisban letartóztatták Rubinstein Dimitrijt, a szentpétervári Francia-Orosz Bank egykori vezérigazgatóját, a cári család hatalmas háziszidóját. Allitól valamilyen hamisítási ügybe keveredett bele.

Rubinstein az összeomlás után nagy vagyonával Bécsbe menekült, ahol Kommerz- und Diskontobank néven létesített új pénzügyi bankot, társulva a hasonló nevű pozsonyi bankkal, amely az új bécsi bankot affiliálta. A tőzsdei krach elején a Kommerz- und Diskontobank elsőként omlott össze és Rubinstein nagy veszteségeket szenvedett. Ez azonban nem vette el kedvét a bécsi piactól, hanem

INTIM PISTA

konferálja, hogy a külföldi színházi és film események mellett is kimagaslik az APOLLO szilveszter esti műsora, hol „A NÁSZÉJSZAKA” kerül műsorra

**HARRY LIEDTKE — LILY DAMITA
VEREBES ERNŐ**

főszereplőkkel.

**Éjféltor pezsgő és malac sorsolás!
Jegyek ma naptól elővételben!
Rendes helyárak! KEZDETE 1/2 ÓRAKOR!**

bankjának bukása után nyomban érdeklőséget vállalt a gyászos emlékeztető Continentale Banknál. Evvel sem volt több szerencséje, a Continentale Bank szintén összeomlott nagy botrányok közepette és több más igazgatóval együtt Rubinsteint is letartóztatták. Mivel azonban nem sikerült bebizonyítani róla, hogy büntetendő cselekményt követett el, csakhamar szabadsághelyezték. Budapestre a megbukott Lloyd-banknál vesztett el nagy összegeket. Zágrábban az ugyancsak megszűnt Jugoszlavenska Banknál érte érzékeny károsodás.

Még mindig tekintélyes vagyona maradt, amikor három év előtt Berlinbe költözött és megalapította a Bank von Beneckendorfot, a melyen azonban csakhamar tuladott. A vevők a hírhedt Barmat-fivérek voltak. Tavaly Párisba költözött és a napokban a távíó azt jelentette, hogy a régi Oroszország egykor leg hatalmasabb bankárját hasonló okok miatt letartóztatták, mint Blumensteint, a kis érsekújvári fezőrt.

Novák Irén

Örökre elbucszik a színésztől.
Az aradi színpadon mond végleges búcsút a színes, csillogó világnak.

(Arad, december 27.) Novák Irén harminchárom esztendővel ezelőtt fiatalos hévvel, tele sok szép ambícióval s színes álmokkal eljegyezte magát — épen Aradon — a színpadon s ma bekopogtatott a szerkesztőségünkbe, hogy a nagy nyilvánosságunk tudtul adjuk: Novák Irén felbontja a több mint három évtized előtti eljegyzését, váltik a színpadtól, a hosszú menyasszonyság után nem következik a nyugodtság réve, Novák Irén visszaküldi Tháliának a karikagyűrűt. Harmincegynehány év óta az ifjú lángolás lenyugodott, a színes álmokat a csuf realitás szertefoszlatta, a sok szép ambíció nagyon-nagyon összezsugorodott s mindezek után keserűen, félrevonagló szájjal tör elő a finis levégső aktusa: „...Nem érdemes...! Még egy búcsuelőadás, egy istenhöz, meghajolni végleg a rivaldacsillóságban, aztán vége mindennek...” És elmondja mélységes szomorúsággal Novák Irén, hogy mindenképp kimerítette az erdélyi színiélete számára áldatlan állapotát, amely az utóbbi időben nem tudott részére kedvező szerződést biztosítani. Lassanként megérlelődött benne a szakítás gondolata, föladja a végnélküli harcot, távozik a színpadtól. Harminchárom esztendő előtt Aradról lendült el Novák Irén gyönyörű karrierje, amely — ha végállomása ily akaratlan búcsú is — mégis fényes, sikerekben gazdag volt. Január első felében mond búcsút a színpadnak végleg Novák Irén és épen ott, ahonnan elindult, Aradon. Az elmúlt idők egyik közvetlenül kedves darabjában, a „Vénleányok”-ban szól hozzánk utóljára a színpadról s ez az előadás — tul a szomorúságán — kiemelkedő ünnepi est lesz a hétköznapok közül. Az aradi színpad Nagyszónya fordít háttal azoknak a sokat megénekel, világot jelentő deszkákknak... Novák Irén búcsúzik a színpadtól.

A sikkasztó kapitány kalandos szökése.

Hogyan került át a határon a Budapesten letartóztatott román katonatiszt.

(Az Aradi Közlöny oradeai tudósítójának telefonjelentése.) Beszámoltunk annak idején arról, hogy a magyar rendőrség Budapesten letartóztatta Popoviciu Ion kapitányt, aki Nagy János föld-birtokos néven jelentette be magát, majd letartóztatása alkalmával elmondotta, hogy egy timisoarai ezred intendánsa és ott hárommillió lejt sikkasztott. A bucaresti-i külügyminiszterium az értesítés vétele után megindította a kiadatási eljárást és ettől függetlenül elrendelte a nyomozást annak megállapítására, hogyan került át a kapitány a határon. A kutatások végül is megállapították, hogy az oradeai rendőrség egyik fiatal tisztviselője segítette elő a szökést. A tisztviselőnél akkoriban

megjelent egy nagyváradi hölgy, aki megkérte, hogy szerezzen egy bucaresti-i ismerőse részére határátlépési igazolványt, mert az illető — egy ismert bucaresti-i urlovas — fajlovakat akar Magyarországon vásárolni. A leány kiment a bucaresti-i urral — akiről kiderült, hogy Popoviciu kapitány volt — a határ mellett levő Nagyszántóra, ahol azonban a határőrök nem engedték át a kapitányt, sőt erőszakos magaviseletéért letartóztatták. A kapitánynak azonban az éjszaka folyamán sikerült zárkája ajtaját felszakítani és megszökni. A két oradeai nőt ma elővezették a rendőrségre, azonban kihallgatásuk után elbocsátották őket.

Álhir egy aradi kabaréművész tragédiájáról.

Nincsen semmi bajuk Váradi Aladáréknak Németországban.

(Arad, december 27.) Körülbelül két héttel ezelőtt nagy feltűnést okozott timisoarai (temesvári) forrásból eredő ama jelentésünk, hogy Váradi Aladárt, az Aradon jól ismert és kedvelt kabaréművészt és feleségét Mezey Nellyt, Berlinben, ahová az UFA-filmgyárhoz szerződtek, állítólag halálos szerencsétlenség érte, aminek következtében mindketten elpusztultak. Erre, mint azt is megirtuk: Weisz Ignác, a timisoarai Ferdinánd-szálló igazgatója, aki bátyja Váradi Aladárnak, a berlini román követség útján érdeklődött öccse és annak felesége sorsa iránt, de onnan közelebbi

adatokat sokáig nem tudott kapni.

Ma aztán váratlan fordulat állt be ebben az ügyben. Weisz Ignác ajánlott levelet kapott a Berlin közelében fekvő Stebtinből. A levelet maga a holtak híresztelt Váradi irta, aki hű maradt önmagához és azt írja, hogy mivel halála híret költöttek, most már biztos, hogy száz évig fog élni. Egyben értesítette hozzátartozóit, hogy az UFA-nál van még mindig és nagyon jól megy a sora, azért is nem irt. Vett magának már egy autót is és néhány héten belül azon fog hazamenni Timisoarara (Temesvárra) szülei és rokonai meglátogatására.

Január elsején megkezdődnek az adóvallomások Aradon

A globális adóvallomásokhoz a munkaadó igazolványát kell mellékelni.

(Arad, december 27.) A ház- és földadó kivetések január hónap végén minden valószínűség szerint befejezést nyernek. Az adó-kivetések másik fordulójához, a kereskedelmi, ipari és globális adó-kivetésekhez érkeztek el a kivétő-bizottságok. A pénzügyigazgató már is az érdekeltek tudomására hozza, hogy a kereskedelmi, ipari és globális adóvallomásokat január elsejétől kezdve be lehet nyújtani a pénzügyigazgatóságon. Az adóvallomások benyújtását nem szabad halasztani, mert az új adótörvény súlyos szankciókat határoz meg a késlekedőkkel szemben, akik késleltetik a kivétési bizottságok munkáját is. A globális adóvallomásokra vonatkozólag miniszteri rendelet érkezett a pénzügyigazgatósághoz, mely

szert mindazok, akik globális, illetőleg össz-jövedelmi adót fizetnek, kötelesek adóvallomásaikhoz csatolni egy, a munkaadójuk által kiállított igazolványt, amelyben pontosan meg kell legyen határozva az illető cégtől huzott mindennemű jövedelmük. Az igazolványt szabályszerűen kell kiállítani és el kell látni az illető cég pecsétjével.

A miniszteri rendelet szigorúan megköveteli az igazolványok becsatolását és aki ezt elmulasztaná, attól nem fogadják el az adóvallomását és a törvény értelmében késlekedőnek tekintik.

A kereskedelmi, ipari és globális adóvallomásokra és kivetésekre vonatkozó összes utasításokat rendszeresen közölni fogjuk.

Irodalom és művészet

* Az aradi színház heti műsora. Szerda: Vig özvegy, operett. (B. bérlet). Csütörtök: Marinka a táncosnő, operett. (Kovács Kató fellépte rendes helyárrakkal. C. bérlet). Péntek: Pompadour, operett. (Kovács Kató felléptével. A. bérlet). Szombat este 8 órakor: Bajadér, operett. (Kovács Kató felléptével. B. bérlet) Este 11 órakor: Nagy szilveszteri kabaré. (A Cirkuszhercegnő paródiája nagyszabású sorsjátékkal). Vasárnap délután 3 órakor: Csattan a csók, operett. Délután 6 órakor: Broadway, dráma. Este 9 órakor: Frasquita, operett. (Kovács Kató felléptével. C. bérlet).

* Budapesti színházak műsora. Budapestről jelentik: A pesti színházak e heti műsora a következő: Vig-színház. Szerda: Postáskisasszony. Csütörtök: A templom egere. Péntek: Postáskisasszony. Szombat este: Postáskisasszony (kezdeté 7 órakor), éjjel: A templom egere (kezdeté 11 órakor) Vasárnap délután A levél. Este: Postáskisasszony. — Magyar Színház. Szerda, csütörtök: A macska. Péntek: Külváros. Szombat: A macska (kezdeté fél 8 órakor, A macska (kezdeté éjjel 11 órakor.) Vasárnap délután: Külváros. Este A macska. — Belvárosi Színház. Szerda, csütörtök, péntek: Nászéjszaka. Szombat: Nászéjszaka (kezdeté 7 órakor), éjjel: Nászéjszaka (kezdeté 11 órakor.) Vasárnap délután: A gazdag lány, este: Nászéjszaka. — Városi Színház. Szerda: Borcsa Amerikában. Csütörtök: Nincs előadás. Péntek: A cigánykirály (először.) Szombat: A cigánykirály (kezdeté negyed 8-kor), Szilveszteri kabaré (kezdeté negyed 12-kor.) Vasárnap délután Meső: az írógepről, este: A cigánykirály. — Királyi Színház. Szerda, csütörtök, péntek: Mersz-e, Mary? (kezdeté fél 12 órakor), Vasárnap délután: A főkiseb-

bik Horváth-lány, este: Mersz-e, Mary? — Fővárosi Operettszínház. Szerda, csütörtök, péntek: Finom kis család. Szombat: Finom kis család (kezdeté fél 8-kor), Finom kis család (kezdeté 11-kor.) Vasárnap délután: Finom kis család. Este: Finom kis család. — Andrassy uti Színház. Egész héten minden este: Bárónő tekintetes asszony (Lábass Juci, Dolly, Ujváry, Pethes). A fenevad (Sarkadi), A narancs (Simon Marcsa, Faragó), Ahogy tetszik, Karácsonyi legenda, Bábjáték, A csunya (Vaszary-Peti), Medgyaszay, Vidor, Radó magánzámaj. Kövály konierál. — Teréz körüli Színpad: Egész héten minden este: Nagy Endre, Sajamon Béia, Rajna Alice, Horgászás, A hirtelen ember, Játék a villában. Szecskaavágó, A kegyelmes ur nyakkendője, Fessen le engem is Fülöp, A kövér és a sovány, Városi házi bábjáték, Népies motívumokat keresek, Az étvágytalanító, A költő 37-ik szerelme. — Új Színház. Egész héten minden este: Új műsor, Nachtmusik, Kutyavásár, Táncos Sári, Költészetvédelmi vita, Kékény Ilona, Daibuká Ilona, Mály Gerő, Bársony István, Boross Géza, Szenes Ernő, ifj. Toronyi Gyula, L. Toronyi Imre felléptével. — Royal Oriem: Egész héten minden este Du-Pont, Bokszozó medvék és repülő majmok, Arimand Banu, Nereke, Prof. Schraff stb. stb. — Komédia. Egész héten minden este: Rátkai Márton és Rott Sándor. Tréfák, magánzámok.

* Kobza Imre fellépe az aradi színházban. Tegnap este a Felhő Klári előadásán Kobza Imre, ismert aradi iparos és kiünő dalénekes lépett fel a darab főszerepében. A műkedvelő előadások pódiumairól ismeretes Kobza Imre pompás énektehetsége ezuttal is sikert ért el. (=)

* „Verses magyar krónika“ címen Szent-Imrei Jenő tollából csinos kiállítású, illusztrált népkönyv jelent meg a karácsonyi könyvpiacra Kós Károly linoleummetszeteivel és Szó-

ERZSEBET MOZGO.

Ma d. u. 5, 7 és 9 órakor

HARRY LIEDKE legbájosabb filmje:

Farsangi varázs.

Rendes ócsó helyárrak. Kihívított zenekar.

Jön! Egész Erdélyben premier!

„Egy nemzet bálványa.“

John Gilbert-el.

FANAMET-CÉG legcsodásabb produkciója.

pós Sándor rajzaival. A kis könyv népünk köz-tudatában élő nagy történelmi alakok életét, tetteit, népünk szenvedéseit és megpróbáltatásait énekl meg rövid, művészi formában, le-vonva a tanulságot és megmutatva a békés munkás jövő utját. A könyvet az Erdélyi Re-formátus egyházkerület Iratterjesztése adta ki, ára 40 lej.

* Az aradi színházi iroda hírei. Kovács Kató vendéglátékai. Vonzó eseménye lesz ezen a héten az aradi színháznak. Négy estén vendégszerepel Kovács Kató, a budapesti Városi Színház kiváló primadonnája négy legragyogóbb szerepében. A szőke csoda rövid ideig tagja volt az aradi színháznak és már akkor meghódította a közönséget. Első fellépte csütörtökön lesz a „Marinka a táncosnő“-ben, amelynek címszerepét játssza. A többi szerepben Betegh Béby, Galetta Ferenc, ifj. Szendrey és Kun Dezső adnak méltó keretet a vendégprimadonnának. Pénteken a Pompadour, szombaton a Bajadér, vasárnap a Frasquita kerül színre Kovács Kató felléptével. — Nagy szilveszteri kabarét rendez a színház szombat este 11 órai kezdettel. Mint ilyenkor szokás, a színház mulatságos, ugynevezett bohókás előadást rendez. Ez alkalommal a Cirkuszhercegnőt játsszák, de nem ám a rendes szereposztásban, hanem az est jellegének megfelelően, fejetetejére állított kiosztásban. Így, például a címszerepet Kiss Mariska játssza, Mister X-et Erdélyi Kálmán, a szubrettet ifj. Szendrey és a táncos komikust Betegh Béby. Tréfában és kacagásban nem lesz tehát hiány. De ezenkívül is gondoskodik a színház más attrakcióról. Lesz nagyszabású sorsolás, a melynek során egy eleven malac, egy szép-ujévi malac kerül mint főnyeremény kisorsolásra. A többi attrakcióról legközelebb hozunk tudósítást.

RÁDIÓ-MŰSOR. Szerda, december 28. Wien—Grác. 20.05. Operaelőadás. — Berlin. 20.30. Operahangverseny. — Boroszló. 20.10. Zongoraest. — Frankfurt a. M. 18.30. Operaelőadás. — Leipzig. 20.15. Szimionikus hangverseny. — Milano. 21. Operaelőadás. — Nápoly. 21. Zenekari hangverseny. — Prága. 21.20. Olasz zene. — Róma. 21.45. Operaszíndarabok. — Stuttgart. 20. Hangverseny. — Zágráb. 20.35. Hangverseny. — Budapest. 9.30. 12. és 15. Hírek, közgazdaság. 17.30. Kamarazene. 19. „Mariska“ (vígjáték.) 22.45. Pantofonhangverseny.

SPORT

— Feloszlott a magyar olimpiai bizottság. Budapestről jelentik: Klébersberg kultuszminiszter megszüntette a magyar olimpiai bizottságot, amelynek ügyeit a miniszterium fogja végezni.

O UTE—MTK 11:8. (Vízpoló.) Budapestről jelentik: A vízpoló mérkőzésen az UTE 11:8 arányban megverte az MTK csapatát.

O Külföldi sporthírek. Marseille: Olympic—Simmering (Bécs) 5:1. — Budapest. Pötzleinsdorfer Sportklub—Budapesti Korcsolyázó Egylet 1:0. Jég-hokki-mérkőzés (vasárnap). Hétfőn 4:2 arányban győztek a bécsiek. — A BKE házi versenyén Ötvös Zoltán az 5000 méteres korcsolyázás országos rekordját 9 perc 22.7 mp.-re javította meg. — Prága. Fürth Spielverein—Slavia 2:0 (1:0). Nemzetközi labdarugómérkőzés. — Páris Páris kombinált—Hertha BSC (Berlin) 5:3. A német bajnok nem várt vereséget szenvedett. — Bécs. Sportklub—Vienna-BAC kombinált—Hertha-Slovan 6:3 (4:1). Az elmaradt téli kupamérkőzés helyett két kombinált csapat játszott. — Kairo. A Ferencváros a kairoi kombináltat 4:2-re, Alexandriát 3:0-ra legyőzte. — Róma. Az Újpest olasz turáján a velencei Veneziát 9:2-re, a Bolognát 1:0-ra legyőzte. A szegedi Bástya olasz turáján a Pro VerCELLI-vel 1:1-re döntetlenül végzett.

Ősszel, télen

„WIMPASSING”

hó és sárcipő

6962

KÖZGAZDASÁG.

Megérkezett Aradra az új vasuti tarifa.

Január elsején lép életbe az új díjszabás.

(Arad, december 27.) Sok-sok kísérletezés után a CFR vezérigazgatósága végre arra határozta el magát, hogy gyökeres változtatásokat csinál a vasuti tarifánál. Hónapokig tartó számítás után készült el az új díjszabás, amelyet már ma a kerületi igazgatóság útján az aradi állomás is megkapott. Az államvasutak új személydíjszabása husz-harminc, sőt némely relációban negyven százalékkal lesz olcsóbb a mostani tarifánál. Ez bizonyára fel fogja lendíteni az utazási kedvet. Újítás, illetve visszatérés a multhoz az, hogy megszüntették az ugynevezett szupratakszákot, a külön jegyeket, melyeket gyorsvonatokhoz a személyvonati jegyen kívül kellett megváltani.

A mostani új tarifa újra életbelépteti a személyvonati jegyeken kívül a külön gyorsvonati jegyeket is. Sőt életbelép egy új jegytarifa, az ugynevezett kombinált jegy, amely az utast feljogosítja, hogy utja folyamán váltakozva használhasson személyvonatot, vagy gyorsvonatot, minden külön ráfizetés nélkül.

További újítás, hogy ötszázharminc kilométeres távolságon túl a tarifa nem tesz különbséget személyvonat és gyorsvonat között, mert ettől a távolságtól kezdve mindkét vonatonemre nézve a tarifa ugyanegy. Kétszáz kilométeres távolságig a tarifa öt kilométerenkint emelkedik, kétszáz kilométeren felül pedig tíz kilométerenkint. A kezdő távolság azonban nem öt, hanem tíz kilométer, mert kisebb távolságra nem adnak ki jegyet. Egy és tíz kilométer között a jegyek ára a következő: I. osztály 135 lej, II. osztály 105, III. osztály 70 lej, személyvonat I. osztály 35, II. osztály 25, III. osztály 15 lej, kombinált jegy I. osztály 80, II. osztály 65, III. osztály 45 lej. Fokozatos emelkedés után a száz kilométeres utazás ára a következő: gyorsvonat I. osztály 420, II. osztály 320, III. osztály 210 lej, személyvonat I. osztály 620, II. osztály 460, III. osztály 150 lej, kombinált jegyek I. osztály 370, II. osztály 280, III. osztály 180 lej.

A legnagyobb távolság, amelyben az egyes vonatok részére különböző áru jegyek vannak, ötszázharminc kilométer. Ennél a tarifa a következő: gyorsvonat I. osztály 1320, II. osztály 940, III. osztály 590 lej, személyvonat I. osztály 1280, II. osztály 910, III. osztály 570 lej, kombinált jegyek I. osztály 1300, II. osztály 925, III. osztály 570 lej. A különbségek az egyes vonatmeneteknél itt már szinte elenyészők. Ötszázharminc kilométernél a tarifa már a személyvonatnál és a gyorsvonatnál ugyanegy és pedig: I. osztály 1340, II. osztály 950, III. osztály 600 lej. A legnagyobb távolság 1200 kilométer a következő tarifával: I. osztály 2040, II. osztály 1530, III. osztály 905 lej.

A bérletjegyek terén is nagy olcsóbbodás lép életbe s további kedvezmény az, hogy ezek het hónapszámra is lehet megváltani. A lektisebb körzet, melyre bérletjegyet adnak, ötven kilométeres s az árak ezek: I. osztály 1800, II. osztály 1100, III. osztály 680 lej egy hónapra s a bérletjegy akár személyvonaton, akár pedig gyorsvonaton használható. A bérletjegyek ára ötven kilométerenkint emelkedik. A legdrágább bérletjegyek az egész ország területére szólnak és ezek áral egy hónapra a következők: I. osztály 6400, II. osztály 4400, III. osztály 2830 lej. A bérletek kiállítását tíz nappal előbb kell kérni. Az új tarifa végül meghagyja a falusi lakosoknak azt a kedvezményt, hogy maximumálisan negyven kilométernyi távolságra menettéri jegyek válthatók a faluból a városba. Ezeket csak személyvonatok harmadik osztályára adják, áruk pedig tíz kilométerig 20, tizenöt kilométerig 30, husz kilométerig 40, huszonöt kilométerig 50, harminc kilométerig 65, harmincöt kilométerig 80 s negyven kilométerig 95 lej. A nemzetközi expresszvonatok kivételével a belföldi expresszvonatok mind megszűnnek. Az új tarifa január 1-el lép életbe.

Zürichben 3.19, Párisban 15.65 a lej

Helyi valutaárak. (December hó 27.) Berlin 38.85, Newyork 162.50, London 793, Páris 6.40, Milánó 8.82, Prága 4.82, Budapest 28.50, Zágráb 2.87, Bécs 22.96, Zürich 31.40. — Áru: Márka 38.50, dollár 162, angol font 790, francia frank 6.40, olasz lira 8.80, cseh korona 4.80, pengő 28.50, dinár 2.83, osztrák schilling 23, svájci frank 31.40. — Pénz: Márka 38, dollár 161, angol font 785, francia frank 6.30, olasz lira 8.70, cseh korona 4.75, pengő 28.25, dinár 2.75, osztrák schilling 22.80, svájci frank 31.

Zürichi tőzsdenyitás. (December hó 27.) Berlin 123.65, Amsterdam 209.25, Newyork 517.50, London 2527, Páris 20.37.50, Milánó 27.30, Prága 15.32, Budapest 90.60, Belgrád 9.12.25, Bucuresti 3.18, Varsó 58.05, Bécs 73.15.

Zürichi tőzsdezárás. (December hó 27.) Berlin 123.70, Amsterdam 209.25, Newyork 517.40, London 2526.75, Páris 20.37.25, Milánó 27.32, Prága 15.32, Budapest 90.55, Belgrád 9.12, Bucuresti 3.19, Varsó 58.05, Bécs 73.15.

Bucurestiben az ünnep miatt tőzsdeszünet volt.

Fekete fuvarok Pesten.

Érdekes esetek a magánautók titokzatos világából. — Krausz Simon éjszakai kalandja. — Amikor Festetich Pál gróf felcapott sofförnek.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) A pesti ember mindig és minden körülmények között több akar lenni, mint amennyi valójában. Pedig nem a világot, önmagát csapja be. Akinek van 2-3 pengője arra, hogy autótaxi vitesse magát háza, az nem szívesen ül taxiba, hanem olyan magánautót keres, amelyet sofförje a garázsba visz. A két-három pengőt odaadja a sofförnek, aki abban a reményben, hogy gazdája úgy sem tudja meg, szívesen csinál egy kis kirándulást. A sofföröknek ezt a ténykedését a pesti jassz nyelv, amely minden linkségre talál megfelelő jelzést, elnevezte „fekete fuvar”-nak és egyre növekszik azoknak a monoklis fiatalembereknek a száma, mert sehol a világon nem hordanak annyi monoklit, mint Budapesten, akik affektált raccsoló hangon szólnak oda a sofförnek: fekete fuvar.

Komikus eset játszódott le a fekete fuvarral kapcsolatban az elmúlt éjjel az Oktogon-téren. Az Abbázia kávéház előtt egy elegáns magánautó állott, amelynek volánja mellett egy ötven körüli, sofförbundába öltözött harcsabajuszu ember ült. Négytagú társaság lépett ki a kávéházból. Két fiatalember és két könnyűvérű nő. Az egyik fiatalember odalépett az autóhoz s odaszólt a kormánykerék mellett ülő férfiúnak:

— Na öregem, csinálnak egy fekete fuvar?

A sofförbundás ur hümmögött valamit, mire a monoklis „dendy” megkérdezte tőle, hogy kié a kocsi.

— Krausz Simoné — volt a válasz.

— Ugy se tudja meg az öreg, menjünk.

— Azonnal — felelte a sofförbundás — csak előbb szólnak a sofförnek, én ugyanis Krausz Simon vagyok.

A fekete fuvar itt nem sikerült, de a híres bankigazgató jól nevetett az eseten.

Hasonló, vagy talán még érdekesebb kalandban volt része Festetich Pál grófnak, a magyar eserkésznek népszerű főparancsnokának. A gróf szenvedélyes autóvezető és kis Steyer-kocsijával, amikor csak lehet, az uccán van. Tegnapelőtt éjjel éppen a József-köruton volt, amikor egy elegáns, városi bundás ur intett neki. A gróf megállt a kocsival. Az idegen bevetette magát a kocsi puha ülésére és egy Andrassy-uti címet mondott be. A gróf, mint jó sofför, elindult és pár perc múlva már ott állott a kocsi a kívánt ház előtt. A városi bundás ur kiszállt és két pengőt adott a grófnak ezekkel a szavakkal:

— Jó egy kis fekete fuvar.

Megjegyzendő, hogy taxi az ut legalább 4 pengőt tett volna ki.

A gróf megköszönte a két pengőt és elhajtattott. Pár perc múlva azonban visszatért az Andrassy-uti palota elé, kicsengette a házmestert és megkérdezte tőle utasa nevét. Egy előkelő, ismerős nevű ur volt.

Másnap délután a városi bundás utasnak különös levelet hozott a posta. Az Országos Cserkészszövetség levélpapírján Festetich Pál gróf köszönetet mondott a kapott két pengőért, amelyet az Országos Cserkészszövetségnek adományozott, mint az előkelő éjszakai utas adományát.

Ma aztán 200 pengő érkezett Festetich Pál grófhoz. A kétpengős „adományt” emyivel egészítette ki az éjszakai utas, akinek az egyszer nem fizetődött ki a „fekete fuvar.”

Módosítják a lakótörvényt

Egyes hírek szerint meghosszabbítják a törvény érvényét.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Illetékes helyről eredő értesülések szerint a kormány tagjait élénken foglalkoztatja a lakbérleti törvény érvényének a közeljövőben való lejáratja és a lakások felszabadulásának problémája. Az utóbbi időben a lakbérletk szövetete memorandumot intézett a kormányhoz, amelyben a lakástörvény meghosszabbítását kérték. Különösen Erdélyből érkezett számos ilyen memorandum, mert a lakásínség itt a legnagyobb. Információk szerint a kormány tagjainak véleménye a lakbérleti törvény meghosszabbítása kérdésében megoszlik. Egyesek azon a véleményen vannak, hogy a kormány legyen konzervens ebben a kérdésben és tartsa magát ahhoz az állásponthoz, melyet a liberális-párt az Averescu-parlamentben foglalt el a lakástörvény tárgyalásánál. Mások viszont azt hangoztatják, hogy a kormány tartsa magát a lakbérleti törvényhez és ne módosítsa azt. Egyes lapok véleménye szerint a kormány valószínűleg olyan álláspontot fog elfoglalni, hogy hat hónappal meghosszabbítja a lakbérleti törvény hatályát, de ezt csak az utolsó pillanatban fogja publikálni.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

NYILTTÉR.

E fonal alatt közlötték nem vállalunk felelősséget ÉRTESETÉS.

Tisztelt betevőinknek ezuton hozzuk becses tudomására, hogy az intézetiinknél elhelyezett betétek kamatlábát 1928. évi január hó 1-től kezdődő érvényes

2 (kettő) %-kal leszállítjuk.

Aradon, 1927. évi december hó 27-én.

Az Aradi Polgári Takarékpénztár R.-T. igazgatósága.

Nagy Szilveszteri Kabaré a Vadászkiert étteremben Beregi László közkedvelt komikus vezetésével. Slager kacagató 3 órás műsor.

Szőnyegek, függönyök, sezlontakarók, ágy- és asztalterítők, matracgradli, butorkelme nagy választékban „**MERCANTIL**” divatruházban (ezelőtt Pick Ernő és Társas) Arad, Bul. Regina Maria No. 12.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 8 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közzétehető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig veszünk fel. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdézkérdésre válaszolunk. Ajánlatok, feligés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

UJÉVI FÉNYKÉPEK, NAGYÍTÁSOK ÉS FESTMÉNYEK
NAGY GEZA fényképező műtermében készülnék.
Műterem: Arad, Bul. Regina Maria 8. Szőlő és olcsó árak! 1056

ALKALMAZÁS.

HÁZVEZETŐNŐNEK, anyahelyettesnek ajánlkozok fiatal uriaszony. Vidékre is megy. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

GYAKORLOTT szövők és szövönők felvétetnek „Irtex” román textilipar részvénytársaságánál Cetate Veche 3. Ovárterén. 6976

FASAROK MESTER MODELL KÉSZÍTŐT keresünk magas fizetés mellett azonnali belépésre, működési bizonyítvány kívánatos. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6963

TISZTESSÉGES leány szobaleánynak kerestetik egyedülálló nőhöz. Szántáypalota, I. emelet, ajtó 4. 6968

PERFEKT szobaleánynak ajánlkozom, kéttagú családhoz. Szeza, Calea Aurea Vlajcu 93. 6973

PERFEKT szakácsnőt és szobaleányt keresek elsejére dr. Brasoh, Str. Crisan (Karolina-u.) 8. I. em. 10443

NÉMET irodistanó kenestetik Barthmes Victor, Str. Nicu Filipescu 40. (Flórián.) 6980

LAKÁS.

EGY uccai csinosan butorozott különbejárati szoba 1 esetleg 2 személynek kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6970

BUTOROZOTT szoba konyhahasználati kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6975

3-4 SZOBÁS lakást esetleg 2 butorozott vagy butorozatlan szobát fürdőszoba használati azonnalra keresek. Sebestyén, Str. Unirei (Fábián) 2. 10443

SZÉP világos pince műhelynek vagy lakásnak azonnal kiadó. Str. Ghiba Birta 38. szám. 6979

ÜZLETEK.

CURTICI állomáson Hotel és vendéglőnek ujonnan épült, illetőleg restaurált helyiségek román vállalkozó részére kiadók. Kaució szükséges. Bővebbet Arad, Str. Eminescu 5. 6921

I. emeleti helyiség, mely áll két nagy uccai és egy udvari szobából

irodának, szalonnak, orvosi rendelőnek, üzletnek, műhelynek rendkívül alkalmas, **kiadó.**

Cim az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

ANTIK BUTOROK, villanylámpák, szőnyegek, Bösendorfer zongora, márkás porcellánok, gyermekágy, gyermekkoscsik, íróasztalok, asztalok, székek, festmények, kézimunkák, kis vitrin, dísz tárgyak, számovárok, ágygarnitúrák, ebédlő, háló, szalonok, zongorapad, antik szalonok, antik órák, asztalok, ágyak, perzsabundák, szőrmék, férfi öltönyök, gyermek kelengyék, paravánok, sodronyágyak, teás moka, üvegservizetek, virág állvány, dísz tárgyak stb. eladók. Salgóné bizományi üzlet Str. Horia (Széchenyi-u.) 1. Neuman-palota. 1000

VILLANYMOTOR 8 és 1.7 HP. eladó. Pollak téglagyárban. 10443

ANTIK és modern butorokat, műtárgyakat, antik poharakat, márkás porcellánokat, antik sálakat, használt butorokat, szőnyeget, szervizeket, férfi ruhákat, fehérneműket stb. bizományba veszek, azok magas árban való gyors eladásáról gondoskodom. Salgóné, Strada Horia (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

MACULATURA PAPIR 5 klgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Friss, élénk, ötletes, és tartalmas az **ARADI KÖZLÖNY**

Ut a szerencséhez

Szerencsés jövőt nyugalmat, megelégedett életet biztosíthat magának, ha **Hugo Horwitz & Co. Wien, I.** Franz Josef Kai 65. edgnél rendel egy osztálysorsjegyet az osztrák osztálysorsjátékon, ami a világ legkedvezőbb sorsjátéka. Egyetlen egy sorsjeggyel nyerhet **Ön szerencsés esetben 750.000 Schillinget = 18 és fél millió lejt.** Nyeremények: 12.500.000 lej, 6.250.000 lej, 2.500.000 lej, 1.875.000 lej, 1.500.000 lej, 1.250.000 lej stb. stb. Össznyeremény érték: **10.640.000 Sch. = 260.000.000 lej.** 100.000 sorsjegy. A sorsjegyek fele nyer. 50.000 nyeremény. A H. osztály húzása 1928. január 24-26.

Rendeljen még ma, mert a kész! **Sorsjegy- 1/ S 64 1/ S 32 1/ S 16 1/ S 8**
let kicsiny - a kereslet nagy! **árak: 1/ L 1600 1/2 L 800 1/4 L 400 1/8 L 200**
Ujtási ár Sch. 4 (Lej 100) nyolcadonként. Minden rendelést azonnal végrehajtunk. **Figyelem!** a sorsjegy vétele után Húzás után azonnal küldjük a hivatalos nyereményjegyzéket.

Jömegjelenéstű urat keresünk könnyen eladható részletek helyi képviselőre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1801

Gramophonok varrógépek
kedvező részletfizetésre kaphatók
Hanglemezekben óriási raktár.
Minden vételkötözöttség nélkül hallgassa meg slager-újjonosságainkat.
HAMMER ZSIGMOND és FIA
Arad, Bulv. Regina Ferdinand No. 27. (Boros Béni-tér.) 5165

KÁVÉHÁZAKBAN, VENDÉGLŐKBEN, ÉTTERMEKBEN KÉRJE MINDIG AZ ARADI KÖZLÖNYT

LISSEM SÁNDOR
Piata Avram Iancu (Szabadság-téri) üzletében **Ujévi ünnepekre való tekintettel, mélyen leszállított árakban árusítok.**
Női és gyermekkabátok, bluzok és pongyolák nagy választékban, valamint divatkelmek is.
Ügyzintén mindennemű varrást félnap alatt eszközölök.

HUNGARIA Nagyszálloda BUDAPEST,
a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak! Távíratcím: „HUNGARIOTEL”.

VIZUMOK követségeknél **!! Künstler-vizumiroda !!** Bármily ügyet ny megbízást pontosan elintéz. Utlevélhosszabítások, C.F.R. bérletek Arad, Bul. Regina Maria 22. TELEFON: 36. Díjca számlóval szemben.

Nagy ujévi vásár Hartmann Kálmán Hatalmas szép áruraktár drágakövekben, valódi ezüst órák és ékszerésznél (Minorita-palota) és alpakka ezüstben, rendkívüli olcsó árak mellett